

Γνώρισε τη Βίβλο σου

Από τον Rev. David J. Fant

Γνώρισε τη Βίβλο σου

Απλά και Οπτικά Βοηθήματα

για την Κατανόηση του Βιβλίου των Βιβλίων

Από τον Rev. David J. Fant, Διδάκτορας Φιλολογίας (Doctor of Letters)

Επίτιμος Γενικός Γραμματέας, New York Bible Society International

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το Βιβλίο Θαυμάτων του Θεού	3
Η Πιο Γλυκιά Ιστορία που Ειπώθηκε Ποτέ	4
Πώς να Μελετάτε την Βίβλο	6
Πώς Δημιουργήθηκε η Βίβλος Μας	8
Αρχικές Γλώσσες	9
Αρχαία Βιβλικά Χειρόγραφα	10
Τα Βιβλία της Βίβλου - Μια Περίληψη	14
Τα Θαύματα του Χριστού	36
Οι Παραβολές του Χριστού	38
Γνωστά Χωρία της Βίβλου	40
Γνωστές Προσωπικότητες της Βίβλου	44

Με την εξαίρεση των πρώτων τριών σελίδων, το βιβλίο ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΒΙΒΛΟ ΣΟΥ αρχικά γράφτηκε ως μια συμπληρωματική μελέτη της Βίβλου για την έκδοση Collins της Revised Standard Version of the Bible και εμφανίζεται στην σειρά τους, την Plantin Series. Copyright 1962 της William Collins Sons & Co. της Γλασκόβης και Νέας Υόρκης. Ανατύπωση κατόπιν αδείας

NEW YORK BIBLE SOCIETY INTERNATIONAL
5 East 48th Street, Νέα Υόρκη, N. Y. 10017

Το Βιβλίο Θαυμάτων του Θεού

Από κάθε άποψη, η Βίβλος είναι το υπέρτατο βιβλίο του κόσμου. Είναι το παλαιότερο, με την πιο μεγάλη κυκλοφορία, το πιο διαβασμένο, το πιο απομνημονευμένο, το πιο τιμημένο και το βιβλίο με την πιο μεγάλη επιρροή που έχει γνωρίσει ποτέ ο άνθρωπος. Περιέχει τη μόνη αυθεντική αφήγηση της προέλευσης του ανθρώπου και του υλικού σύμπαντος, καταγράφει την αρχαιότερη ιστορία της ανθρώπινης φυλής, αποκαλύπτει τον Θεό και το θαυμάσιο σχέδιο Του για την λύτρωση, φανερώνει τα πραγματικά θέματα της ζωής, και επεκτείνεται προς το μέλλον για να δείξει τι γίνεται μετά θάνατον. Η πρώτη θέση της στη λογοτεχνία αποδεικνύεται από το γεγονός πως ήταν το πρώτο βιβλίο που εκτυπώθηκε με πιστότητα.

«Ναι, αλλά,» πιθανόν να αναρωτηθείτε, «γιατί είναι απαραίτητο να έχουμε μια Βίβλο; Και πώς μπορούμε να γνωρίζουμε πως είναι ο Λόγος του Θεού;»

Είναι αλήθεια πως υπάρχουν και άλλοι τρόποι που μπορεί ο Θεός να μας μιλήσει. Ακολουθούν διαφορετικοί τρόποι μέσω των οποίων μας έχει μιλήσει ο Θεός. Κατά καιρούς μάς έχει δείξει το θέλημά Του με σημεία (η ράβδος του Μωυσή), με σύμβολα (η κολόνα σύννεφου και φωτιάς), με όνειρα (του Ιωσήφ, του Φαραώ), με επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο (με τον Μωυσή), με τα ιερατικά Ουρίμ και Θουμμίμ, ο κλήρος, οράματα, με την ενσάρκωση του Χριστού, με απαντήσεις στις προσευχές μας, με την πρόνοια, τη φύση, τη συνείδηση, και πολλούς άλλους τρόπους.

Αλλά κανένα από αυτά δεν έχει το ουσιώδες στοιχείο της μονιμότητας. Για μια αποκάλυψη που είναι δίκαια, ανοιχτή, αξιόπιστη, μόνιμη και σωστά τεκμηριωμένη, τίποτα δεν μπορεί να αντικαταστήσει την Αγία Γραφή. Και υπάρχουν δυο μοναδικοί τρόποι που ο Θεός θέτει την σφραγίδα έγκρισής Του στον Λόγο Του: μέσω των θαυμάτων και μέσω της προφητείας. Η Βίβλος είναι ένα βιβλίο θαυμάτων και ένα βιβλίο προφητείας. Η σοφία της είναι η πιο ύψιστη, τα ιδεώδη της τα πιο αγνά, το μήνυμά της το πιο σημαντικό, και το εύρος της το πιο πλατύ, γιατί καλύπτει τον ουρανό και τη γη, την ψυχή και το σώμα, τον χρόνο και την αιωνιότητα. Αλλά οι χαρακτηριστικές ιδιότητες που θα την κάνει πάντα να ξεχωρίζει από τα καλύτερα συγγραφικά έργα της ανθρωπότητας είναι οι θαυματουργές και προφητικές της ιδιότητες.

Σίγουρα έχουμε ισχυρούς λόγους ώστε να πιστέψουμε πως είναι μια ξεχωριστή θεϊκή αποκάλυψη. Είναι *εφικτό*, αν παραδεχτούμε την παντοδυναμία του Θεού, που θα ήταν απαραίτητη ώστε να δημιουργήσει αυτό τον τόσο θαυμάσιο κόσμο που απολαμβάνουμε, και να πλάσει και να συντηρήσει την ανθρωπότητα. Είναι *πιθανόν*, γιατί αυτή η σοφία και η καλοσύνη του Θεού που αποκαλύπτονται με το να δώσει και να διατηρήσει την ζωή υποδεικνύει πως θέλησε να επικοινωνήσει το θέλημά Του σ' εμάς, το αποκορύφωμα της δημιουργίας Του. Είναι *πιστευτό*, γιατί φαίνεται φυσικό να πιστέψουμε πως ο Θεός θα αποκαλύπτε το θέλημά Του· και μάλιστα σε όλες τις εποχές και σε όλα τα μέρη του κόσμου η ανθρωπότητα έχει πιστέψει στις υπερφυσικές αποκαλύψεις, καθώς υπάρχουν θρησκείες με τα «ιερά βιβλία» τους παντού. Πέρα από αυτό, είναι *απαραίτητο*, γιατί παρόλο που η φύση μάς διδάσκει πως υπάρχει ένας προσωπικός Θεός δυνάμεως, σοφίας και αγάπης, δεν αρκεί για να μας απαντήσει κάποιες από τις πιο περίπλοκες απορίες μας.

Χωρίς μια αποκάλυψη, δεν θα μπορούσαμε να ανακαλύψουμε τις σωστές απόψεις για τον Θεό, τη σωτηρία και την αιωνιότητα. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να υπάρχει μια *γραπτή* αποκάλυψη, ώστε η καταγραφή της να είναι ακριβής και μόνιμη. Οι αποκάλυψεις του Θεού

έπρεπε να μας δοθούν στη γραπτή μορφή της *Αγίας Γραφής*.

Στους πρώιμους χρόνους, η παράδοση φαίνεται πως ήταν η γενική μέθοδος με την οποία μεταδίδονταν οι θεϊκές αποκαλύψεις. Η διαδικασία δεν ήταν δύσκολη ούτε σπάνια. Ο Ενώχ και ο Νώε συζητούσαν μαζί. Ο Αβραάμ και ο Σημ, ο δέκατος απόγονός του, ζούσαν συγχρόνως για πάνω από εκατό χρόνια. Πράγματι, κατά την εποχή των Πατριαρχών, δεν υπήρχε ανάγκη για μια εγκεκριμένη συλλογή θεόπνευστων αποκαλύψεων. Η άμεση επικοινωνία προερχόταν από τον ουρανό κατά περίπτωση όταν υπήρχε αφορμή, και μια παραδοσιακή γνωριμία με αυτές τις αποκαλύψεις δημιούργησε τη βάση για μια θρησκευτική επιστήμη μεταξύ των ανθρώπων. Αλλά όταν αναλογιστεί κανείς την αβεβαιότητα που συνοδεύει αυτή τη μέθοδο κατάρτισης, δεν μας εκπλήττει ότι εμφανίστηκαν διάφορες αντιλήψεις που ήταν ξένες σε σχέση με τα πρωτόγονα αρχεία της πίστης.

Γι' αυτό ο Θεός μάς έδωσε τη Βίβλο, το βιβλίο των θαυμάτων Του, που μας κάνει «περισσότερο βέβαιους για την αλήθεια του κηρύγματος των προφητών» και φέγγει ως λύχνος εις τα πόδια μας και φως για το μονοπάτι μας. Διαβάστε την για να λάβετε σοφία, πιστέψτε την για να είστε ασφαλείς, και βάλτε την σε εφαρμογή για να είστε άγιοι. Είναι ο Λόγος του Θεού, που θα παραμείνει σταθερός όταν θα παρέλθουν ουρανός και γη.

Η Πιο Γλυκιά Ιστορία που Ειπώθηκε Ποτέ

Θα χάναμε το νόημα της θεϊκής αποκάλυψης εάν ασχολούμασταν μόνο με τα λειτουργικά της σύνταξης ή το πώς η Αγία Γραφή έφτασε στη τελική μορφή της. Διότι η Βίβλος γράφτηκε για έναν ύψιστο λόγο—να μας αποκαλύψει τον Θεό, να μας δείξει πώς θα εκπληρώσουμε το ύψιστο πεπρωμένο μας και για να μας υποδείξει το δρόμο προς τον Θεό και την απόλαυση της αιώνιας ζωής.

Η Βίβλος πρέπει να θεωρείται ως ο μοναδικός αλάνθαστος κανόνας πίστης και πρακτικής. Αρχικά συνταγμένο από αγίους ανθρώπους του Θεού που μιλούσαν όπως τους κινούσε το Άγιο Πνεύμα (2 Πέτρου 1:21), έχοντας στην ιστορία και τον χαρακτήρα της αποδεικτικά στοιχεία της θεόπνευστης φύσης του, δεν είναι μόνο ωφέλιμο για τη διδασκαλία της αλήθειας, για τον έλεγχο της πλάνης, για τη διόρθωση των λαθών, για τη διαπαιδαγώγηση σε μια ζωή όπως τη θέλει ο Θεός, αλλά είναι ικανή να καθοδηγήσει προς σωτηρία (2 Τιμόθεον 3:15, 16).

Χρωστάμε πολλά στην ευσεβή και αποφασιστική ακαδημαϊκή μελέτη. Η αλήθεια δεν έχει τίποτα να φοβηθεί από οποιαδήποτε λεπτομερή εξέταση και το Βιβλίο της αλήθειας έχει ωφεληθεί πολύ από τους κόπους επίμονων μελετητών. Χάρη στις σύγχρονες ανακαλύψεις, το κείμενο της Βίβλου μάλλον βρίσκεται σε καλύτερη κατάσταση σε σχέση με κάθε άλλη εποχή μετά τον θάνατο των εμπνευσμένων συγγραφέων. Είναι άξιοι συγχαρητηρίων οι πρώτοι μεταφραστές, γιατί οι ασήμαντες διαφοροποιήσεις και οι διαφορετικές αναγνώσεις σε κάποια κείμενα δεν θέτουν σοβαρά προβλήματα, ώστε να μπορούμε να πούμε μαζί με τον Ψαλμωδό: «Τα λόγια του Κυρίου λόγια καθάρá, ασήμι ανόθευτο σε χωματένιο χωνευτήρι καθαρισμένο εφτά φορές.» (Ψαλμός 12:7).

Μια αείμνηστη μέρα στην όμορφη Ιουδαία, ο Ιησούς παρουσιάστηκε ανάμεσα στα πλήθη που είχαν μαζευτεί γύρω από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή. Όταν τον αναγνώρισε ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, ο τελευταίος των Εβραίων προφητών, αλάλαξε: «Αυτός είναι ο αμνός του Θεού, που παίρνει πάνω του την αμαρτία των ανθρώπων!» (Ιωάννης 1:29)

Ήταν μια ιστορική, δραματική περίπτωση που επιδείκνυε το αποκορύφωμα του προκαθορισμένου σχεδίου λύτρωσης του Θεού. Αρχικά ο άνθρωπος δημιουργήθηκε καθ' ομοίωση του Θεού και καθιερώθηκε στον καρποφόρο κήπο της Εδέμ, ανέγγιχτος από την αμαρτία και σε καθημερινή επικοινωνία με τον Θεό,—αποδεικνύοντας την αγάπη και πρόνοια του Θεού. Αλλά ο Αδάμ και η Εύα έπεσαν στην αμαρτία ενώπιον του πειρασμού του Διαβόλου, και έτσι προήλθε η αμαρτία και ο θάνατος λόγω της αμαρτίας. Μια ποιή ανακοινώθηκε που μπορούσε να αποφευχθεί στην ακραία εφαρμογή της μόνο αν χυνόταν αίμα.

Ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσε να εξιλεωθεί η αμαρτία και να αποφευχθεί η κρίση απεικονίζεται στο ιερατικό λειτούργημα, στη σκηνή του μαρτυρίου, στο θυσιαστήριο και στις θυσίες και προσφορές της εποχής της Παλαιάς Διαθήκης. Το εβραϊκό Πάσχα, που μνημονεύει τη διαφυγή από την Αίγυπτο, έγινε μια απεικόνιση της πλήρους λύτρωσης που έμελλε να έρθει. «Το αίμα θα είναι το σημάδι που θα σας προστατέψει. Θα το δω και θα σας προσπεράσω» (Εξοδος 12:13). «...και δεν υπάρχει συγχώρηση αμαρτιών χωρίς να χυθεί αίμα» (Εβραίους 9:22).

Στην Γένεση 22 η ιστορία του μελλοντικού Λυτρωτή περιγράφεται μέσα από ένα ιδιαίτερο αίτημα που ζήτησε ο Θεός από τον Αβραάμ. Του ζητήθηκε να θυσιάσει τον μονογενή υιό του, τον Ισαάκ. Αλλά πριν πέσει το θανατηφόρο χτύπημα, ο Θεός μίλησε με αγάπη: «Μην απλώσεις χέρι στο παιδί και μην του κάνεις τίποτε». Ο γιος του Αβραάμ γλίτωσε, αντίθετα με την ημέρα που ανέφερε ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, όταν ένας άλλος Υιός δεν θα την γλίτωνε, αλλά θα αναγκαζόταν να πληρώσει το τίμημα του θανάτου για την εξιλέωση από τις αμαρτίες του κόσμου.

Ο Σταυρός του Χριστού, που μνημονεύεται από τον Χριστιανικό κόσμο κάθε Μεγάλη Παρασκευή, σηματοδοτεί το αποκορύφωμα της αποκάλυψης της αγάπης του Θεού για την ανθρώπινη λύτρωση. Τώρα κάθε οδοιπόρος στον κόσμο μπορεί να μαρτυρήσει μαζί με τον υμνωδό:

Από κάθε άνεμο που φυσά,
Από κάθε κυματισμό δοκιμασιών,
Υπάρχει μια ηρεμία, μια σίγουρη ανάπαυση,
Που βρίσκεται κάτω από τον θρόνο του ελέους.

Το πώς ξεδιπλώθηκε το σχέδιο του Θεού για τη λύτρωση του ανθρώπου είναι η πιο γλυκιά ιστορία που ειπώθηκε ποτέ. Η ιστορία ξεδιπλώθηκε με λόγους και πράξεις από το κεφάλαιο 1 της Γενέσεως μέχρι το κεφάλαιο 22 της Αποκάλυψης. Ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο καθ' ομοίωση Του, του σχεδίασε έναν κήπο για να κατοικεί σ' αυτόν, και του μιλούσε όπως μιλάει ένας φίλος στον άλλο. Όταν ο άνθρωπος απέτυχε, ο Θεός ξεκίνησε μια πορεία ανάκαμψης που χρειαζόταν χιλιάδες χρόνια. Η ανθρώπινη αποτυχία και η θεϊκή συγχώρηση έχουν απεικονιστεί στη Παραβολή του Άσωτου Γιου (Λουκάς 15:11-32). Ο Θεός έδωσε τη ζωή αλλά ο άνθρωπος τη χαράμισε, έδωσε τις προμήθειες για τη ζωή αλλά αυτός τις μόλυνε. Σαν τον Ησαΐα αντάλλαξε τις αιώνιες αξίες για ένα πιάτο χυλό.

Πώς να Μελετάτε την Βίβλο

Κάποιοι άνθρωποι αποφεύγουν τη Βίβλο λόγο του όγκου της. Αν όμως θέλει κάποιος, μπορεί να την διαβάσει ολόκληρη σε μόλις 70 ώρες, καθώς μερικά βιβλία της χρειάζονται μόνο μερικά λεπτά για να διαβαστούν. Εφόσον είναι το κορυφαίο λογοτεχνικό έργο στον κόσμο, το πιο φημισμένο, και αυτό στο οποίο έχουν γίνει οι πιο πολλές αναφορές, κανείς δεν μπορεί να θεωρήσει τον εαυτό του μορφωμένο, εάν έχει παραλείψει να την μελετήσει.

Κατά ένα τρόπο, η Βίβλος θα πρέπει να διαβάζεται σαν οποιοδήποτε άλλο βιβλίο—εν συνεχεία, τουλάχιστον ανά κεφάλαιο, κατά προτίμηση ανά βιβλίο. Ο λόγος είναι πως το κάθε ένα από τα 66 βιβλία έχει τη δική του ξεχωριστή συμβολή στη θεϊκή βιβλιοθήκη. Παρόλο που αυτά τα βιβλία χωρίζονται σε κεφάλαια (50 στην Γένεση), πολλές φορές το ίδιο θέμα συνεχίζεται σε πολλά κεφάλαια (η ιστορία του Ιωσήφ, Γένεσις 37-50).

Ανεξαρτήτως το πώς διαβάσετε τη Βίβλο, η καθημερινή μελέτη θα πρέπει να γίνει μια συνήθεια. Λίγη ώρα κάθε πρωινό με το Βιβλίο των Βιβλίων θα σας ενδυναμώσει φυσικά, νοηματικά και πνευματικά. Τα πυκνά σύννεφα του κόσμου θα σκορπιστούν στη θάλασσα από τους δροσιστικούς ανέμους της ουράνιας ακτής.

Εάν ο χρόνος σας είναι περιορισμένος, μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη τη Βίβλο σε ένα χρόνο διαβάζοντας τρία κεφάλαια την ημέρα και πέντε κάθε Κυριακή. Μπορείτε να έχετε ποικιλία επιλέγοντας δυο από την Παλαιά Διαθήκη και ένα από την Καινή. Κάποια χωρία, όπως ο Ψαλμός 23, θα σας καλούν όπως μια όαση καλή έναν διψασμένο, ηλιοψημένο άνθρωπο στην έρημο. Σ' αυτά θα επιστρέψετε ξανά και ξανά.

Από μια άλλη άποψη, η Βίβλος δεν πρέπει να διαβάζεται όπως κανένα άλλο βιβλίο. Είναι μοναδικό, καθώς όχι μόνο ασχολείται με τον χρόνο και την αιωνιότητα, όχι μόνο με τη γη, αλλά και με την ζωή μετά θάνατον. Πρέπει να την πλησιάζουμε με ανοιχτή καρδιά και νου, όπως ο Μωυσής αντιμετώπισε την καιόμενη βάτο. Διότι είναι η φωνή του Θεού προς εμάς. Οι θησαυροί της είναι θαυμάσιοι και ατελείωτοι. Ακόμα κι αυτοί που τη γνώρισαν καλύτερα από όλους δεν μπόρεσαν να διεισδύσουν πλήρως στο βάθος της.

Μελετήστε τη Βίβλο ως συνολικό έργο. Μάθετε τους τίτλους των βιβλίων ώστε να μπορείτε να τους βρίσκετε εύκολα. Το κεντρικό θέμα της Βίβλου είναι η λύτρωση—το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία μας. Ακολουθήστε το πορφυρό νήμα—την εμφάνιση και τιμωρία της αμαρτίας, τα μέσα συγχώρεσης, την αγάπη του Θεού παρ όλη την ανυπακοή μας, τη διακονία του προφήτη, του ιερέα και του βασιλιά, τον θάνατο και την ανάσταση του Χριστού, τη Χριστιανική εποχή χάριτος, την πρόβλεψη της επιστροφής του Χριστού και της θριαμβευτικής καθιέρωσης της βασιλείας της ειρήνης Του σε όλη τη γη.

Εφόσον εξοικειωθείτε με τη Βίβλο ως σύνολο, υπάρχουν και άλλοι αποτελεσματικοί μέθοδοι μελέτης, όπως κατά βιβλία, ανά κεφάλαιο, ανά θέμα ή και ανά λέξη. Δώστε ένα τίτλο στο κάθε κεφάλαιο, γράψτε μια ανάλυση για το κάθε ένα στο κενό της σελίδας της Γραφής σας. Σύντομα θα αναγνωρίζετε τα δύο ποιμαντικά κεφάλαια, τον Ψαλμό 23 και το Κατά Ιωάννη 10. Θα ξέρετε πως για να βρείτε τη θυσία του Ισαάκ θα ανοίξετε στη Γένεση 22 και για την προσπάθεια του για να βρει νύφη στη Γένεση 24. Οι τίτλοι για τα τέσσερα κεφάλαια της Ρουθ είναι αυτονόητα: Μνήμες, Θερισμός, Ανάπαυση, Επιβράβευση. Για μια σύνοψη των βιβλίων της Βίβλου, βλέπε τη σελίδες 14-35.

Η βιογραφική μελέτη είναι συναρπαστική. Μια σκιαγράφιση πολλών γνωστών πρωταγωνιστών της Βίβλου, ανδρών και γυναικών, παρουσιάζεται στις σελίδες 44-51.

Μια άλλη μέθοδος είναι η μελέτη των θαυμάτων και των παραβολών. Αυτές που έπραξε και είτε ο Χριστός καταγράφονται στις σελίδες 36-39.

Μετά υπάρχει και η μελέτη των προφητών. Σημειώστε καθ' όλη την Παλαιά Διαθήκη την υπόσχεση ενός Λυτρωτή, προφητείες που εκπληρώνονται με τον Χριστό, και στην Καινή Διαθήκη τις υποσχέσεις για τη Δευτέρα Παρουσία και τα γεγονότα που τη συνοδεύουν.

Ανεξάρτητα από τη μέθοδο που θα εφαρμόσετε, η πιο βαθυστόχαστη γνώση του Λόγου πρέπει να προέρχεται από τη διαφωτιστική χάρη του Αγίου Πνεύματος, που θα σας οδηγήσει σε όλη την αλήθεια (Ιωάννης 16:13). Ζήτησέ Του να ξεδιπλώσει τα ιερά μυστήρια και να αποκαλύψει τις δόξες του Λυτρωτή, που κρύβονται στην Παλαιά Διαθήκη και αποκαλύπτονται στην Καινή Διαθήκη. Μετά «διαβάστε, σημειώστε, μάθετε και αφομοιώστε τα.» Αποφασίστε να μην είστε ένας αμελής αναγνώστης του Λόγου, αλλά κάποιος που τον πράττει. Βάλτε τις χρυσές διδαχές της στη πράξη.

Καθώς μελετάτε τη Βίβλο, προσευχηθείτε σαν τον Ψαλμωδό: «Τα μάτια μου άνοιξε να δω τα θαυμαστά του νόμου σου. Προσωρινός πάνω στη γη είμ' εγώ· τις εντολές σου μη μου τις κρύβεις.» (Ψαλμοί 119:18, 19)

Πώς Δημιουργήθηκε η Βίβλος Μας

Κρατάτε στα χέρια σας ένα από τα πιο πολύτιμα δώρα στον κόσμο, τη Βίβλο. Πηγαίνετε σε ένα βιβλιοπωλείο και θα σας πει ο υπάλληλος ότι είναι μπεστ-σέλερ. Αν πάτε σε μια βιβλιοθήκη, θα ανακαλύψετε πως είναι το βιβλίο με τη μεγαλύτερη ζήτηση. Είναι το βιβλίο. Εξάλλου και ο τίτλος της σημαίνει το ίδιο, «το βιβλίο».

Όταν ο Sir Walter Scott, συγγραφέας πολλών φημισμένων βιβλίων, ήταν ετοιμοθάνατος στο κρεβάτι του, γύρισε προς στον άνθρωπο που θα έγραφε την ιστορία της ζωής του, τον John Gibson Lockhart, και του είπε: «Φέρε μου το βιβλίο.» Ο Lockhart ξαφνιασθηκε. «Ποιο από όλα;» τον ρώτησε. «Υπάρχει παρά μόνο ένα,» είπε ο Scott, «η Βίβλος!»

Πώς παραλάβαμε αυτό το θαυμάσιο βιβλίο; Δεν μας δόθηκε μέσα από τα σύννεφα, όμορφα τυπωμένο και βιβλιοδετημένο όπως το βλέπετε σήμερα. Εντός της βρίσκεται και η διαπίστωση πως: «αλλά εμπνευσμένοι από το Άγιο Πνεύμα, αξιώθηκαν άγιοι άνθρωποι να μιλήσουν εκ μέρους του Θεού» (2 Πέτρου 1:21). Αυτό το αποκαλούμε θεϊκή έμπνευση, θεοπνευστία.

Αρχικά οι άνθρωποι δεν είχαν βιβλία και βασιζόντουσαν στη μνήμη τους. Ο πατέρας έλεγε στο γιο του αυτά που είχε πει ο Θεός και η μητέρα τα έλεγε στη κόρη της. Έτσι οι συναρπαστικές ιστορίες του Κήπου της Εδέμ, της πλημμύρας, και της σκλαβιάς των Εβραίων στην Αίγυπτο ρίζωσε βαθιά στο νου τους. Αυτές οι ιστορίες παραδόθηκαν από στόμα σε στόμα, από γενεά προς την επόμενη γενεά. Αυτό ονομάζεται παράδοση.

Οι άνθρωποι ζούσαν για πολλά χρόνια όταν η γη ήταν πιο νέα. Ο Ενώχ, που πάρθηκε στον ουρανό χωρίς να πεθάνει, και ο Νώε, που επέζησε την πλημμύρα, συζητούσαν μαζί. Ο Αβραάμ, ο «Φίλος του Θεού», μπορούσε να μιλήσει με τον Σημ, τον γιο του Νώε, για εκατό χρόνια.

Καθώς περνούσε ο καιρός, οι άνθρωποι αρχίσανε να γράφουν. Οι πρώτες τους προσπάθειες ήταν πάνω σε πέτρες και πλάκες πηλού. Αργότερα χρησιμοποίησαν χειρόγραφα, γραμμένα σε πάπυρο, ένα υλικό που κατασκευαζόταν από ένα φυτό που ανθούσε κατά τον Νείλο ποταμό. Το χρησιμοποιούσαν οι Αιγύπτιοι, οι Ρωμαίοι και οι Έλληνες, συχνά σε μορφή κυλίνδρου.

Πόσο σημαντικό ήταν να έχουμε μια μόνιμη καταγραφή όλων αυτών των πραγμάτων που είπε ο Θεός στους πατέρες; Αλλιώς καθώς περνούσαν τα χρόνια, μπορεί να τα ξεχνάγαμε ή τα γεγονότα να γινόντουσαν φαντασιώσεις.

Στη Βίβλο ο Θεός μάς μιλάει για μερικά από τα πιο σπουδαία πράγματα στον κόσμο που θα παραμείνουν ακόμα και όταν όλα τα άλλα θα έχουν παρέλθει, δηλαδή την αγάπη Του, το θέλημά Του, το σχέδιό Του για μας ώστε να ζήσουμε αιώνια. Κατά συνέπεια τα λόγια του Θεού, οι αποκαλύψεις, κατοχυρώθηκαν ευλαβικά σε κείμενα, την Αγία Γραφή, και έτσι έχουμε ένα αποδεκτό πρότυπο, ένα τελεσίδικο «εφετείο». Δεν χρειάζεται να αγνοούμε τον Θεό, όπως οι άθεοι, ή να τηρούμε λάθος αντιλήψεις, όπως οι ειδωλολάτρες. Διότι έχουμε στη Βίβλο μια μόνιμη, αξιόπιστη καταγραφή του θελήματός Του.

Γιατί χωρίζεται η Βίβλος σε δύο μέρη; Διότι περιέχει την καταγραφή των αποκαλύψεων του Θεού προς την ανθρωπότητα σε δυο διαφορετικές εποχές, πρώτα μέσω της Εβραϊκής φυλής και αργότερα μέσω του Χριστού και της εκκλησίας Του. Ο λόγος για αυτό γίνεται πιο σαφής αν αναλογιστούμε πως η Βίβλος απαρτίζεται από μια παλαιά και μια καινούργια διαθήκη.

Αρχικές Γλώσσες

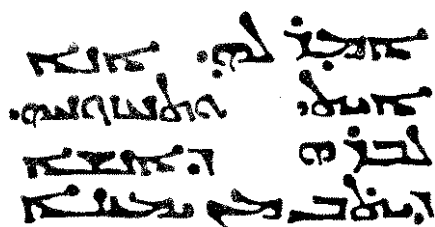
Οι γλώσσες με τις οποίες αρχικά γράφτηκε η Αγία Γραφή και που παραλάβαμε είναι τρεις: Εβραϊκά, αραμαϊκά και ελληνικά. Η Παλαιά Διαθήκη γράφτηκε κυρίως στα εβραϊκά ενώ η Καινή Διαθήκη στα ελληνικά. Τα αραμαϊκά εμφανίζονται σε ελάχιστα σημεία.

ΕΒΡΑΙΚΑ Όλα τα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης γράφτηκαν στα εβραϊκά, εκτός από μερικά χωρία που είναι στα αραμαϊκά. Τα εβραϊκά ονομάζονται σημιτική γλώσσα γιατί έχουν ρίζες από την Σημ, έναν από τους υιούς του Νώε. Εάν ορίσουμε την Ιερουσαλήμ ως το επίκεντρο, έχει σχέση με τη βορειότερη, πιο βαριά αραμαϊκή διάλεκτο και την νοτιότερη, πιο εξευγενισμένη αραβική. Έχει μια φρεσκάδα, απλότητα και δύναμη που δεν υπάρχουν στις πιο πολλές σύγχρονες γλώσσες. Η περιοχή της αρχαίας σημιτικής γλώσσας εκτεινόταν περίπου από την Μεσόγειο στα δυτικά, τους Ευφράτη και Τίγρη ποταμούς στα ανατολικά, τα βουνά της Αρμενίας στα βόρεια, και την ακτή της Αραβίας στα νότια.

ΕΒΡΑΪΚΑ

Η εμπνευσμένη φιλολογία των Ιουδαίων την οποία κληρονόμησαν οι Εθνικοί βρίσκεται στην Παλαιά Διαθήκη, και δεν υπάρχει πιο μεγάλος θησαυρός για έναν λαό να κληρονομήσει. Εάν εξεταστεί απλά ως φιλολογία, δεν υπάρχει άλλη που να συγκρίνεται με την απλότητα της πεζογραφίας της και την ομορφιά της ποίησής της, τη ζωντάνια των περιγραφών της, τον γοργό ρυθμό των χρονικών της και τον ζήλο της αφοσίωσής της. Έχει αξιώσεις στο μεγαλείο, που ξεπερνούν κατά πολύ την απλή αρχαιότητα. Έχει τα έργα πολλών συγγραφέων που έζησαν σε διαφορετικές εποχές και σε διάφορες χώρες. Κάποια μέρη της Βίβλου συντάχτηκαν στην Αραβία, ενώ άλλα στις φυλακές της Ρώμης. Κάποια τμήματα γράφτηκαν στην εποχή των Φαραώ ενώ άλλα γράφτηκαν την εποχή των Καισάρων.

ΑΡΑΜΑΪΚΑ

ΑΡΑΜΑΪΚΑ Μερικά τμήματα της Παλαιάς Διαθήκης (Εσδρας 4:8 - 6:18, 7:12-26, Δανιήλ 2:4 - 7:28, Ιερεμίας 10:11) γράφτηκαν σε μια συγκεκριμένη αραμαϊκή διάλεκτο. Προς το τέλος της εποχής που γράφτηκε η Παλαιά Διαθήκη τα αραμαϊκά αντικατέστησαν

όλο και περισσότερο τη χρήση της εβραϊκής γλώσσας στην Παλαιστίνη, και κατέληξαν να είναι η κοινή γλώσσα της Παλαιστίνης στην εποχή του Χριστού. Κατά πάσα πιθανότητα αυτή ήταν και η γλώσσα που ο Ίδιος ο Ιησούς χρησιμοποιούσε.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ Όλα τα βιβλία της Καινής Διαθήκης καταλήξαν σε μας στα ελληνικά, ενώ υπάρχουν ενδείξεις πως το Κατά Ματθαίο ευαγγέλιο συντάχτηκε αρχικά στα εβραϊκά. Τα ελληνικά της Καινής Διαθήκης διαφέρουν από τα ελληνικά της Κλασσικής Περιόδου. Ήταν η κοινή διάλεκτος, που εξαπλώθηκε στην Εγγύς Ανατολή ως αποτέλεσμα των κατακτήσεων του Μέγα Αλέξανδρου πάνω από 300 χρόνια πριν τον Χριστό, και ήταν μια απλοποιημένη μορφή της Αττικής διαλέκτου, εμπλουτισμένη και από άλλες διαλέκτους.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Την μιλούσαν οι Ελληνιστές, ή Ιουδαίοι που μιλούσαν ελληνικά, που για λόγους επιχειρηματικούς ή άλλους κατοικούσαν στις γύρω περιοχές. Ήταν εύκολα κατανοητά από άτομα που γνώριζαν την κλασσική γλώσσα.

Η Εβραϊκή Παλαιά Διαθήκη μεταφράστηκε στα ελληνικά στην Αλεξάνδρεια (285-246 π.Χ.) ώστε να βρίσκεται ένα αντίγραφο της στη φημισμένη βιβλιοθήκη και για να εξυπηρετεί τους πολλούς ελληνοφώνες Ιουδαίους. Ονομάζεται η μετάφραση των Εβδομήκοντα, που αντιπροσωπεύει τους εβδομήντα δύο μελετητές που κατά παράδοση ασχολήθηκαν με τη μετάφραση αυτή.

Αρχαία Βιβλικά Χειρόγραφα

Όπως αναφέραμε ήδη, η Βίβλος αρχικά συντάχτηκε κατά κύριο λόγο σε δύο γλώσσες, η Παλαιά Διαθήκη στα εβραϊκά με μερικά χωρία στην αραμαϊκή, ενώ η Καινή Διαθήκη στα ελληνικά.

Είναι φυσικό να ρωτήσει κανείς, υπάρχουν άραγε τα γνήσια χειρόγραφα της Βίβλου ακόμα; Η απάντηση είναι Όχι. Τα αρχικά χειρόγραφα ήταν γραμμένα σε πάπυρο και άλλα αλλοιώσιμα υλικά που έχουν χαθεί πριν πολύ καιρό. Έχουμε, όμως, αρχαία αντίγραφα των γνήσιων, και ανακαλύπτουμε και άλλα συνεχώς.

אֵלֶּיךָ יְהוָה
 וְעָנֶה לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ

Χειρόγραφο της Νεκρής Θάλασσας του βιβλίου του Ησαΐα

Για παράδειγμα, το 1947 ένας κύλινδρος πάπυρου του βιβλίου του Ησαΐα βρέθηκε σε ένα ορυχείο άλατος κοντά στην Νεκρά Θάλασσα, διατηρημένο μέσα σε ένα περιτύλιγμα με πίσσα. Οι εμπειρογνώμονες υπολόγισαν πως χρονολογείται από τον Πρώτο Αιώνα π.Χ., ώστε να κατατάσσεται μακράν ως το αρχαιότερο εβραϊκό χειρόγραφο ενός βιβλίου της Βίβλου. Όταν συγκρίθηκε με το κοινώς αποδεκτό κείμενο της Βίβλου που χρησιμοποιούμε, δεν βρέθηκαν σημαντικές διαφορές.

Υπάρχουν τρία πρωταρχικά ελληνικά χειρόγραφα της Βίβλου: Το *Codex Sinaiticus* και το *Codex Alexandrinus* που τώρα βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο, και το *Codex Vaticanus* που βρίσκεται στην Βιβλιοθήκη του Βατικανού. Όλα αυτά χρονολογούνται από τον Τέταρτο Αιώνα μ.Χ.

Μια άλλη ενδιαφέρουσα ερώτηση είναι σε ποιες γλώσσες μεταφράστηκε αρχικά η Βίβλος; Γνωρίζουμε πως η Παλαιά Διαθήκη αρχικά ήταν στα εβραϊκά και χρησιμοποιούνταν κυρίως στο Ναό και στις συναγωγές, και πως η Καινή Διαθήκη ήταν στα ελληνικά, γιατί στην εποχή του Χριστού και των Αποστόλων οι Ιουδαίοι χρησιμοποιούσαν τα ελληνικά στην καθημερινή τους ζωή.

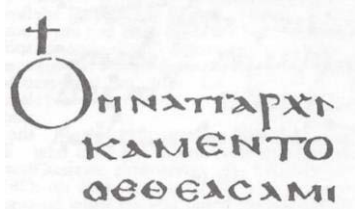
אֵלֶּיךָ יְהוָה
 וְעָנֶה לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ
 וְיִשְׁמָע לְךָ

CODEx SINAITICUS (ΒΡΕΤΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ)

Η πρώτη μετάφραση της Εβραϊκής Παλαιάς Διαθήκης σε άλλη γλώσσα ήταν στα ελληνικά (285-246 π.Χ.), η μετάφραση των Εβδομήκοντα (Septuagint). Στους πρώτους αιώνες της Χριστιανικής εποχής η Ελληνική Καινή Διαθήκη μεταφράστηκε στις διαλέκτους της

Σαμάριας και της Συρίας που υπήρχαν στην Παλαιστίνη, και αργότερα και στα λατινικά.

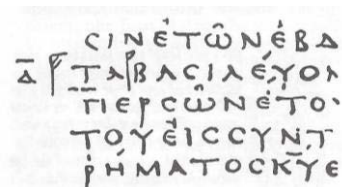
Αυτό εξυπακούεται, διότι καθώς ο Χριστιανισμός εξαπλωνόταν στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, όλο και περισσότεροι πιστοί ήθελαν να μάθουν το μήνυμα και να το μεταδώσουν σε άλλους. Έτσι πρωτοεμφανίστηκαν οι λατινικές μεταφράσεις. Ο Ιερώνυμος, ένας από τους ευφύεστατους μελετητές της εποχής του, έλαβε εντολή από τον Αρχιεπίσκοπο της Ρώμης να αναθεωρήσει τα υφιστάμενα κείμενα και να δημιουργήσει μια νέα μετάφραση.

CODEX ALEXANDRINUS (ΒΡΕΤΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ)

Για να το κάνει αυτό, ο Ιερώνυμος μετακόμισε στην Παλαιστίνη ώστε να κάνει τη μελέτη του σε άμεση επαφή με το περιβάλλον των κειμένων. Εκεί, εμπνευσμένος από το περιβάλλον, πρώτα μετέφρασε όλη τη Βίβλο από τα Ελληνικά στα Λατινικά και μετά έκανε καινούργιες μεταφράσεις της Παλαιάς Διαθήκης από τα Εβραϊκά. Αυτή η τεράστια προσπάθεια χρειάστηκε είκοσι πέντε χρόνια για να ολοκληρωθεί (περ. 383-410 μ.Χ.), αλλά έκανε τόσο εξαιρετική δουλειά που η μετάφρασή του άντεξε τη σκοτεινή εποχή του Μεσαίωνα και καθιερώθηκε ως η Βίβλος της Ευρώπης. Ακόμα και σήμερα αποτελεί το επίσημο κείμενο της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, στο οποίο βασίζονται το Douai και άλλες εκδόσεις.

Ο λόγος που τα εβραϊκά χειρόγραφα της Παλαιάς Διαθήκης δεν είναι πολύ παλαιά είναι επειδή υπάρχει ένας κανόνας στο Ταλμούδ που επιβάλλει πως τα φθαρμένα αντίγραφα των Αγίων Γραφών πρέπει να θάβονται στη γη. Το παλαιότερο πλήρη χειρόγραφο της Παλαιάς Διαθήκης που έχουν απομείνει είναι από τον δέκατο αιώνα μ.Χ. Αυτά περιέχουν το κείμενο που καθιέρωσαν οι Ιουδαίοι μελετητές μερικούς αιώνες νωρίτερα και λόγω της προδιαγεγραμμένης φροντίδας με την οποία έπρεπε να αναπαράγουν τα αντίγραφα, οι διαφορές μεταξύ τους είναι ελάχιστης σημασίας. Αυτό το κείμενο, γνωστό και ως το Μασοριτικό, ονομάστηκε έτσι ως αναγνώριση προς τους Μασορίτες, τους Ιουδαίους γραμματικούς, που μεταξύ του έκτου και δέκατου αιώνα μ.Χ., εισήγαγαν στο προηγουμένως άφωνο/ άηχο εβραϊκό κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης ένα βοηθητικό σύστημα σημείων και τόνων για τα φωνήεντα.

CODEX VATICANUS (ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ)

Τα Ελληνικά χειρόγραφα της Βίβλου χωρίζονται σε τρεις ομάδες: (1) *Πάπυροι*, που καλύπτουν την εποχή από τον τρίτο αιώνα π.Χ. μέχρι τον τέταρτο μ.Χ. Τα παλαιότερα που παραμένουν είναι κάποια μικρά αποσπάσματα από το Δευτερονόμιο, ένα κομμάτι του Κατά

Ιωάννη, ένα μεγάλο μέρος των Αριθμών, οι περισσότερες επιστολές του Αποστόλου Παύλου, και σημαντικά τμήματα από τα Ευαγγέλια, τις Πράξεις και τον Ησαΐα, Εζεκιήλ, Δανιήλ και την Εσθήρ. (2) *Μεγαλογράμματοι κώδικες (Vellum uncials)*— ένα είδος περιγραμμένης με μεγάλα γράμματα από τον τέταρτο μέχρι ένατο αιώνα, με πρώτα τα *Codex Vaticanus* και *Codex Sinaiticus* που αναφέρθηκαν νωρίτερα. (3) *Μικρογράμματοι κώδικες (Vellum miniscules)* από τον ένατο αιώνα μέχρι την εφεύρεση του τυπογραφείου, των οποίων διασώζονται πάνω από 4000.

Καθώς συντάσσονταν το κείμενο της Καινής Διαθήκης, τα χειρόγραφα κάποιων εκδόσεων από τα Ελληνικά αποδείχτηκαν πως έχουν μεγάλη αξία. Οι συριακές εκδόσεις, που κυκλοφόρησαν σε μέρη ανατολικά της Αντιοχείας, συμπεριλαμβάνουν την Παλαιά Συριακή, την Πεσίτα (που σημαίνει πεζή ή σύγχρονη) του πέμπτου αιώνα, και την Ηρακλειανή (μια αναθεώρηση της Συριακής έκδοσης της Καινής Διαθήκης από τον επίσκοπο Μαββούγγης Θωμά το 616 μ.Χ.).

Ανάμεσα στις Λατινικές εκδόσεις, η πιο φημισμένη είναι η Βουλγάτα (η γλώσσα των κοινών ανθρώπων) του Αγίου Ιερώνυμου, παρόλο που οι παλαιότερες Λατινικές μεταφράσεις συνήθως είναι πιο πολύτιμες για τους μελετητές των κειμένων. Μεταξύ άλλων μεταφράσεων που έχουν φανεί χρήσιμες στη μελέτη των πρώτων Βιβλικών κειμένων είναι η Κοπτική, η Αρμενική, η Γεωργιανή, η Γοτθική και η Αιθιοπική έκδοση.

Τα χειρόγραφα και οι εκδόσεις της Καινής Διαθήκης διαχωρίζονται στις εξής ομάδες:

- (1) Βυζαντινή, που προέρχεται από την αναθεώρηση που έγινε στην Αντιόχεια στα τέλη του τέταρτου αιώνα, έχει τη μορφή του ελληνικού κειμένου που έχει γίνει το πρότυπο στην ελληνόφωνη Εκκλησία και υπάρχει στην πλειοψηφία των σωζόμενων ελληνικών χειρόγραφων. Αυτή χρησιμοποιήσε ο Έρασμος στην Ελληνική Διαθήκη του (1516),
- (2) Αλεξανδρινά, από τα *Codices Vaticanus* και *Sinaiticus* και άλλα αρχαία χειρόγραφα, που τώρα ευρέως θεωρείται η καλύτερη,
- (3) Καισαρείας, που χρησιμοποίησε ο Ωριγένης (περ. 185-254 μ.Χ.) και που τμήματα βρίσκονται σε μερικούς παπύρους των Ευαγγελίων και σε μερικά άλλα χειρόγραφα,
- (4) Δυτικά, που βρίσκονται σε ελληνο-λατινικά χειρόγραφα, την Παλαιά Λατινική έκδοση και σε μερικά άλλα,
- (5) Συριακά, στη Παλαιά Συριακή (που κυκλοφόρησε στην Εκκλησία που μίλαγαν Συριακά πριν την κατασκευή της Βουλγάτας στις αρχές του πέμπτου αιώνα) και εν μέρει σε άλλες Συριακές και Αρμένικες εκδόσεις.

Κατόπιν επιμελούς και επίπονης σύγκρισης όλων αυτών των αρχαίων χειρόγραφων καταλήξαμε στην τελειότητα της Βίβλου που έχουμε στην εποχή μας. Οι πρόσφατες ανακαλύψεις έχουν συνεισφέρει βαθύτερη κατανόηση και το κείμενο της Βίβλου σήμερα βρίσκεται στην πιο τέλεια κατάσταση από την εποχή που πέθαναν οι εμπνευσμένοι συγγραφείς της.

Τα Βιβλία της Βίβλου - Μια Περίληψη

ΓΕΝΕΣΙΣ

- ΤΙΤΛΟΣ** Δόθηκε από τους Έλληνες μεταφραστές του εβραϊκού κειμένου
- ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ** Ένα από την «πεντάτευχο του Μωσή».
- ΠΛΑΙΣΙΟ:** Η πιο αρχαία περίοδο της ιστορίας, από τον πρώτο άνθρωπο, τον Αδάμ, μέχρι το θάνατο του Ιωσήφ στην Αίγυπτο.

Εξηγεί από που προέρχεται το σύμπαν, η ανθρωπότητα, η αμαρτία, η λύτρωση, και το εβραϊκό έθνος. Οι ιστορίες επικεντρώνονται γύρω από τεράστιες φυσιογνωμίες, όπως των Αδάμ, Ενώχ, Νώε, Αβραάμ και Ιωσήφ. Περιέχει καταγραφές σχετικά με τον πειρασμό του ανθρώπου, τη τραγωδία των Κάιν και Άβελ, και της Πλημμύρας.

ΕΞΟΔΟΣ

- ΤΙΤΛΟΣ** Δόθηκε από τους Έλληνες μεταφραστές του εβραϊκού κειμένου
- ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ** Ο Μωσής είναι ο γενικά αποδεκτός συγγραφέας.
- ΠΛΑΙΣΙΟ:** Ξεκινάει γύρω στο 1290 π.Χ. και καλύπτει μια περίοδο σχεδόν 150 χρόνων, από τον θάνατο του Ιωσήφ μέχρι την έγερση της Σκηνής του Μαρτυρίου.

Περιγράφει τη σκληρή σκλαβιά του λαού Ισραήλ και τη θεϊκή απελευθέρωση, το ταξίδι μέσα από την Ερυθρά Θάλασσα και την έρημο ως το Όρος Σινά, και την έγερση της Σκηνής του Μαρτυρίου από τον Μωσή τη δεύτερη χρονιά των περιπλανήσεών τους. Περιέχει τις Δέκα Εντολές.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ

- ΤΙΤΛΟΣ:** Λόγω της αναφοράς στους νόμους για τους Λευίτες και ιερείς.
- ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ** Ο Μωσής είναι ο γενικά αποδεκτός συγγραφέας.
- ΠΛΑΙΣΙΟ:** Η συνέχεια της Εξόδου.

Επεξεργασία των νόμων σχετικά με τις τελετές που συνδέονται με την εβραϊκή θρησκεία, των οποίων την επιτήρηση είχε αναλάβει η Λευιτική ιερατεία. Αυτοί οι νόμοι ενδυναμώνουν την πνευματική ζωή του λαού και υποδεικνύουν πώς πρέπει να λατρεύεται ένας Άγιος Θεός.

ΑΡΙΘΜΟΙ

ΤΙΤΛΟΣ Από τις δυο «αριθμήσεις» (απογραφές) του Ισραήλ που περιλαμβάνονται στο βιβλίο αυτό.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Μωυσής είναι ο γενικά αποδεκτός συγγραφέας.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ιερή ιστορία του Ισραήλ από τον δεύτερο χρόνο αφότου έφυγαν από την Αίγυπτο έως να φτάσουν στα σύνορα της Χαναάν.

Ένα ιστορικό στο οποίο αναφέρονται συμβάντα ενδιαφέροντος και σημασίας. Το αρχικό μέρος είναι ένα συμπλήρωμα για το Λευιτικό. Το υπόλοιπο ακολουθεί την ιστορία της πορείας μέσα από την έρημο και την κατάκτηση της γης ανατολικά του Ιορδάνη, καθώς το Ισραήλ ετοιμάζεται να εισβάλει στους Ιερούς Τόπους.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ Η δεύτερη παροχή του νόμου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Μωυσής είναι ο γενικά αποδεκτός συγγραφέας.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Το τέλος της περιπλάνησης του Ισραήλ στην έρημο, λίγο πριν τον θάνατο του Μωυσή.

Τρία αποχαιρετιστήρια μηνύματα του Μωυσή προς τον Ισραήλ, η καθιέρωση του Ιησού του Ναυή ως τον διάδοχό του, ο ύμνος και η ευλογία του Μωυσή, και η αφήγηση του θανάτου του. Ο Μωυσής προτρέπει την υπακοή στο νόμο του Θεού και λέει πως η ανυπακοή θα τιμωρηθεί.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ

ΤΙΤΛΟΣ Ο πρωταγωνιστής, ο Ιησούς του Ναυή.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Ιησούς του Ναυή είναι ο γενικά αποδεκτός συγγραφέας του μεγαλύτερου μέρους του βιβλίου..

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο απολογισμός της κατάκτησης της Γης της Επαγγελίας (περ. 1250 π.Χ.).

Ο Ιησούς του Ναυή περιγράφει την είσοδο στην Χαναάν, την κατάκτηση της γης, τη διανομή της στις φυλές του Ισραήλ και την καθιέρωση του έθνους. Ο Θεός τηρεί τη διαθήκη Του με τον λαό Του. Ο θάνατος του Ιησού του Ναυή.

ΚΡΙΤΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από το περιεχόμενο του, που αναφέρεται στην ιστορία του Ισραήλ όταν το κυβερνούσαν δεκαπέντε κριτές.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Πιθανόν ο Σαμουήλ.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Καλύπτει τη περίοδο από τον θάνατο του Ιησού του Ναυή έως τον πρώτο βασιλιά του Ισραήλ, τον Σαούλ.

Μια σειρά ιστορικών απεικονίσεων σχετικά με τις διαμάχες μέσα στο έθνος, τους πολέμους με το γειτονικό έθνος, τους Χανανίτες, τους αρχικούς κάτοικους της γης αυτής. Ένα ιστορικό της πιστότητας, δικαιοσύνης και σταθερής αγάπης του Θεού.

ΡΟΥΘ

ΤΙΤΛΟΣ Η πρωταγωνίστρια του βιβλίου αυτού.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Δεν είναι γνωστό, πιθανόν ο Σαμουήλ.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Στην εποχή των Κριτών.

Μια από τις πιο όμορφες ιστορίες της Βίβλου, που μας δείχνει πως ακόμα και κατά τις πιο σκοτεινές εποχές υπάρχουν άνθρωποι που αγαπούν και υπηρετούν τον Θεό. Ο Βόαζ είναι το υπόδειγμα το πώς πρέπει να είναι ο πλούσιος άνδρας. Η Ρουθ είναι ένα παράδειγμα ταπεινοφροσύνης, υπομονής και πίστης στον αληθινό Θεό. Η Ναόμι είναι μια γυναίκα της οποίας η πίστη εκφράζεται μέσω της αφοσίωσής της σε όλα της καθήκοντα. .

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ

ΤΙΤΛΟΣ Από τον σημαντικότερο χαρακτήρα του βιβλίου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Η διακυβέρνηση των Κριτών τελειώνει. Η βασιλεία καθιερώνεται υπό τον Σαούλ. (Ενωμένο Ισραήλ, περ. 102-925 π.Χ.).

Ιστορικό της ανόδου της νέας τάξης στη πολιτική και θρησκευτική ζωή του έθνους, που εκφράζεται μέσω των βασιλιάδων και προφητών. Η ιστορία επικεντρώνεται γύρω από τρεις προσωπικότητες: Τον Σαμουήλ, τον τελευταίο των προφητών, τον Σαούλ, τον πρώτο βασιλιά του Ισραήλ, και τον Δαβίδ, τον δεύτερο και πιο ένδοξο βασιλιά.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ

ΤΙΤΛΟΣ Συνέχεια του ιστορικού του Σαμουήλ, που για πρακτικούς λόγους χωρίστηκε σε δύο Βιβλία.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Βασιλεία του Δαβίδ (περίπου 1000-961 π.Χ.).

Περιγραφή της στέψεως του Δαβίδ, οι πόλεμοι και οι κατακτήσεις του βασιλιά, η έγνοια του για τη θρησκευτική ζωή του λαού, οι αμαρτίες του και οι ποινές που υπέστη. Επιλογές για ανάγνωση: Η καλοσύνη του Δαβίδ προς τον ανάπηρο γιο του Σαούλ, τον Μεμφιβοσθέ, κεφάλαιο 9 και η παραβολή του Νάθαν για το πρόβατο, κεφάλαιο 12.

Α' ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ Η Ιστορία των Εβραϊκών Βασιλιάδων.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Η βασιλεία του Σολομώντα και μετέπειτα.

Η ιστορία της εξέλιξης του έθνους υπό την μοναρχία, αρχικά ενωμένη και αργότερα διαιρεμένη. Περιγραφή της δύναμης, του πλούτου και της σοφίας του Σολομώντα, καθώς και η ανέγερση του Ναού, η επίσκεψη της βασίλισσας του Σαβά, και η επανάσταση των Δέκα Φυλών υπό τον Ροβοάμ. Ο μοναδικός, ηρωικός Ηλίας εμφανίζεται (κεφάλαια 17-21).

Β' ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ Συνέχεια του Α' Βασιλείων.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Η ιστορία του Ισραήλ και του Ιούδα μέχρι τις Αιχμαλωσίες. (Χωρισμένα Βασίλεια, περ. 925-586 π.Χ.).

Περιγραφή της παρακμής και της πτώσης του Ισραήλ και του Ιούδα. Η ιστορία του Ισραήλ είναι μια με πονηρούς άρχοντες και έναν αμαρτωλό λαό, που κατέληξε τελικά στη σκλαβιά. Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται γύρω από τις ζωές δύο μεγάλων προφητών, του Ηλία και του Ελισαίου. Τα θετικά σημεία είναι η βασιλεία του Ιωάσ, κεφάλαια 11 και 12, του Εζεκία, 18-20 και του Ιωσία, 22 και 23.

A' ΧΡΟΝΙΚΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ	Από το περιεχόμενο του βιβλίου, ιστορικό των γεγονότων με χρονολογική σειρά.
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	Άγνωστος, κατά πάσα πιθανότητα συγκεντρώθηκε και συντάχτηκε από τον Έσδρα..
ΠΛΑΙΣΙΟ:	Η ίδια εποχή με τα βιβλία των Βασιλέων.

Ένα συμπλήρωμα στα προηγούμενα βιβλία του Σαμουήλ και των Βασιλέων. Μερικές από τις αφηγήσεις είναι ίδιες. Η βασική διαφορά είναι πως τα βιβλία του Σαμουήλ και των Βασιλέων αναφέρονται σε γεγονότα που έγιναν και στα δυο βασίλεια, ενώ τα Χρονικά αναφέρονται σχεδόν αποκλειστικά στον Ιούδα. Ο Βασιλιάς Δαβίδ είναι η κεντρική προσωπικότητα.

B' ΧΡΟΝΙΚΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ	Όπως και το Α' Χρονικών.
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	Κατά πάσα πιθανότητα συγκεντρώθηκε και συντάχτηκε από τον Έσδρα.
ΠΛΑΙΣΙΟ:	Τα γεγονότα που ακολουθούν την Α' Χρονικών.

Η Β' Χρονικών είναι η συνέχεια του Α' Χρονικών και συμπλήρωμα στα βιβλία των Βασιλέων. Η βασιλεία του Σολομώντα αναφέρεται αρχικά και ακολουθούν οι συνεχόμενοι βασιλιάδες του Ιούδα. Η ιστορία του Ιούδα είναι απογοητευτική, μια απεικόνιση αποτυχιών με κάποια διαστήματα θρησκευτικής αναμόρφωσης.

ΕΣΔΡΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ	Από το όνομα ενός από τους κύριους πρωταγωνιστές του βιβλίου.
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	Κατά πάσα πιθανότητα γράφτηκε ή συντάχτηκε από τον Έσδρα
ΠΛΑΙΣΙΟ:	Η συνέχεια της Ιουδαϊκής ιστορίας μετά το τέλος των Χρονικών. (Αιχμαλωσία της Βαβυλώνας, περ. 586-516 π.Χ.).

Προσφέρει πληροφορίες για μια σημαντική περίοδο της αρχαίας Ιουδαϊκής ιστορίας, της επιστροφής στην Ιουδαία μετά από εβδομήντα χρόνια αιχμαλωσίας στη Βαβυλώνα. Απαρτίζεται από δύο μέρη που έχουν μερικά χρόνια διαφοράς μεταξύ τους. Τα κεφάλαια 1-6 έχουν την επιστροφή του πρώτου караβανιού υπό την αιγίδα του Ζοροβάβελ, ενώ τα κεφάλαια 7-10 περιγράφουν μια εκστρατεία, εξήντα χρόνια αργότερα, που οδήγησε ο Έσδρας ο ίδιος.

ΝΕΕΜΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από τον πρωταγωνιστή του βιβλίου αυτού.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Μάλλον ο Νεεμίας, βοηθούμενος από τον Έσδρα.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Συνέχεια της αφήγησης του Νεεμίας. Η ιστορία της Παλαιάς Διαθήκης κλείνει με αυτό το βιβλίο (περ. 420 π.Χ.).

Ο Νεεμίας έχει δύο μέρη: Η ανέγερση του τείχους γύρω από την Ιερουσαλήμ, κεφάλαια 1-7. Θρησκευτική ζωή του έθνους, κεφάλαια 8-13. Το βιβλίο είναι μια βιογραφία του Νεεμίας και περιγράφει τον πόθο του να αναδομήσει την Ιερουσαλήμ, τον διορισμό του, τους συνεργάτες του, και την απογραφή του πληθυσμού. Στο κεφάλαιο 8 περιγράφεται μια συγκινητική σκηνή στην οποία γίνεται ανάγνωση και διδασχή του θεϊκού Νόμου.

ΕΣΘΗΡ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα της πρωταγωνίστριας του βιβλίου, μια Ιουδαία κοπέλα που γίνεται βασίλισσα του Πέρση βασιλιά.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Στην εποχή του Νεεμίας και Έσδρα.

Μια ιστορία που έχει δραματική δύναμη, ομορφιά και έντονο ενδιαφέρον, επικεντρωμένο στις γιορτές του Ξέρξη, κεφάλαια 1 και 2, της Εσθήρ, κεφάλαια 3-7, και του Πουρίμ, κεφάλαια 8-10. Το βιβλίο περιγράφει το πώς ο Θεός φύλαγε τους Ιουδαίους που βρισκότουσαν στην εξορία, σκορπισμένοι σε όλο το κόσμο. Οι Ιουδαίοι σώθηκαν ως αποτέλεσμα του θάρρους και της αφοσίωσης της Βασίλισσας Εσθήρ.

ΙΩΒ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του πρωταγωνιστή του βιβλίου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Αρχαία πατριαρχική εποχή πριν αρχίσει η ιστορία του Ιουδαϊκού έθνους.

Ένα από τα πιο αξιόλογα δραματικά ποιήματα του κόσμου. Το θέμα είναι το μυστήριο της ανθρώπινης θλίψης. Ο Ιώβ είναι ένας έντιμος άνθρωπος που χάνει την οικογένεια του, τα πλούτη του και την υγεία του. Τον πλησιάζουν τρεις φίλοι για να τον παρηγορήσουν και να συζητήσουν την κατάστασή του. Στο τέλος ο Ιώβ επαναφέρεται στην ευτυχία και την ευημερία.

ΨΑΛΜΟΙ

ΤΙΤΛΟΣ Οι Ψαλμοί είναι ποιήματα δημιουργημένα για να προσαρμοστούν σε μουσική.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Κυρίως ο Δαβίδ, ενώ υπάρχουν και άλλοι συγγραφείς.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Οι 150 Ψαλμοί συλλέχθηκαν ώστε να είναι το υμνολόγιο προς χρήση στο Δεύτερο Ναό. Γράφτηκαν από διάφορους σε ένα διάστημα πάνω από 1000 χρόνων.

Οι Ψαλμοί αποκαλύπτουν την ευσέβεια και αφοσίωση των αληθινά πιστών στο Ισραήλ. Αγγίζουν κάθε πτυχή των εμπειριών και ελπίδων του ανθρώπου και περιγράφουν αρκετές φάσεις της Εβραϊκής ιστορίας και της πρόνοιας του Θεού. Αγαπημένα κεφάλαια είναι τα 1, 8, 19, 22-24, 27, 34, 37, 40, 42, 46, 51, 71, 90, 91, 103, 104, 119, 139. Αυτοί που αναφέρονται στον Χριστό αποκαλούνται Μεσσιανικοί Ψαλμοί

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ Μια συλλογή ηθικών και θρησκευτικών γνωμικών.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Σολομών ήταν ο κύριος συγγραφέας ή συντάκτης.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Οι παλαιότερες παροιμίες μπορεί να προέρχονται από τον όγδοο αιώνα π.Χ.

Οι σοφία πολλών γενεών παρουσιάζεται ως οδηγός για τους νέους. Ο τρόπος που γράφτηκε είναι σαν ένας πατέρας που συμβουλεύει τον γιο του. Δίνεται έμφαση στο γεγονός πως η σωστή ζωή δεν είναι μόνο ηθική, αλλά είναι μια ζωή που υπολογίζει τον Θεό. Οξείες αντιθέσεις υποδεικνύονται μεταξύ της σοφίας και της ανοησίας, της δικαιοσύνης και της αμαρτίας,

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ Σημαίνει «κήρυκας»

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Συνήθως αποδίδεται στον Σολομώντα

ΠΛΑΙΣΙΟ: Κατά πάσα πιθανότητα γράφτηκε προς το τέλος της βασιλείας του Σολομώντα (περ. 930 π.Χ.).

Μια συζήτηση για την ανικανοποίητη φύση των κοσμικών απολαύσεων και επιτευγμάτων, εκτός αν ο Θεός διοικεί τη ζωή του ανθρώπου. Η λέξη «ματαιότης» σε κάποια μορφή της εμφανίζεται πάνω από τριάντα πέντε φορές. Το πρόβλημα είναι πώς θα επιτευχθεί η ευτυχία. Η απάντηση είναι πως η πραγματική σοφία βρίσκεται στο φόβο του Θεού, λαμβάνοντας υπόψη την τελική κρίση.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ Σημαίνει το υπέρτατο άσμα ή τραγούδι.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Αποδίδεται στον Σολομώντα (1:1)

ΠΛΑΙΣΙΟ: Η βασιλική αυλή.

Διάλογοι μεταξύ του Βασιλιά και της νύφης του, που ονομάζεται «Σουλαμίτισσα» και «η αγαπημένη». Περιέχει μια δραματική περιγραφή, σε ανατολίτικο φόντο, της αγνής αγάπης μεταξύ ενός άνδρα και της νύφης του. Παρουσιάζει την ομορφιά και οσιότητα της αγάπης και του γάμου, μια παραβολή της θεϊκής αγάπης που είναι η πηγή και δύναμή τους και που διδάσκει πως το θεμέλιο της πιο ιερής των ανθρώπινων δεσμών είναι η αγάπη του Θεού, που εκφράζεται στο δώρο του Υιού Του που υπέφερε και πέθανε για τη νύφη Του, την Εκκλησία.

ΗΣΑΪΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ο ευαγγελιστής προφήτης του Ισραήλ.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Πολλοί το πιστώνουν στον Ησαΐα. Τμήματα μπορεί να συντάχτηκαν από άλλους.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Η εποχή της βασιλείας των τεσσάρων βασιλιάδων του Ιούδα (περ. 750-700 π.Χ.).

Σ' αυτό το σημείο ξεκινούν τα προφητικά βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης. Τα βιβλία του Ησαΐα, Ιερεμία, Ιεζεκιήλ και Δανιήλ ονομάζονται Μεγάλοι Προφήτες λόγω του μεγέθους και της σπουδαιότητας των βιβλίων τους. Ο Ησαΐας περιέχει προφητικά οράματα, κηρύγματα, ύμνους, διηγήματα και αυτοβιογραφία. Στα κεφάλαια 40-66, ο συγγραφέας ενθαρρύνει τους Ισραηλίτες που βρίσκονται στην εξορία. Ο Θεός είναι υπέρτατος. Κανένα εμπόδιο δεν θα αποτρέψει την αποκατάστασή τους

ΙΕΡΕΜΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ο Ιερεμίας, ο προφήτης της πτώσης και αποκατάστασης του Ιούδα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Κυρίως ο Ιερεμίας.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Οι σκοτεινές μέρες στο Βασίλειο του Ιούδα, από τον Ιωσία μέχρι και μετά από την αιχμαλωσία (περ. 625-565 π.Χ.).

Ο Ιερεμίας, «ο προφήτης των κλαυθμών», ήταν αφιερωμένος στο λαό του αλλά δεχόταν μόνο προσβολές. Διαμαρτυρόμενος για τη χαμηλή πνευματική κατάσταση των Ιουδαίων, πρόβλεψε την αιχμαλωσία και την αποκατάστασή τους, και έζησε μέχρι να δει την κρίση να πραγματοποιείται. Είχε και τα γειτονικά έθνη υπό την εποπτεία του και μακροπρόθεσμα τη Μεσσιανική βασιλεία.

ΘΡΗΝΟΙ ΤΟΥ ΙΕΡΕΜΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ Το επακόλουθο της προφητείας του Ιερεμία.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ιερεμίας

ΠΛΑΙΣΙΟ: Κατόπιν της αιχμαλωσίας του Ισραήλ.

Ένας θρήνος για την καταστροφή της Αγίας Πόλης και του Ναού, τη συντριβή της πολιτείας, την ελεεινή κατάσταση και τις προοπτικές του Ισραήλ. Υποδεικνύει γιατί επέτρεψε να υποκύψει η Ιερουσαλήμ και κλείνει με μια προσευχή για έλεος.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του πρωταγωνιστή του βιβλίου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ιεζεκιήλ, ο προφήτης του Ισραήλ στην εξορία.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο Ιεζεκιήλ κατοικούσε με τους Ιουδαίους που είχε πάρει στην αιχμαλωσία ο Ναβουχοδονόσορ (περ. 586 π.Χ.).

Υπάρχουν τρία σύνολα προφητειών προσεκτικά οργανωμένα σ' αυτό το βιβλίο.

Η πτώση του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, κρίσεις για επτά ξένα έθνη και πόλεις, και η ένδοξη αποκατάσταση του Ισραήλ. Μια ιδιορρυθμία: τα οράματα και οι αλληγορίες. Παρόλο που οι εικόνες είναι δυσνόητες, τα διδάγματα του βιβλίου είναι ξεκάθαρα.

ΔΑΝΙΗΛ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του πρωταγωνιστή του βιβλίου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Δανιήλ είναι ο γενικά αποδεκτός συγγραφέας.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο Δανιήλ, που αιχμαλωτίστηκε από τον Βασιλιά Ναβουχοδονόσορα, κρατούσε υψηλές κυβερνητικές θέσεις. (Αιχμαλωσία της Βαβυλώνας, περ. 586-516 π.Χ.).

Αρχίζει με την αφήγηση της αιχμαλωσίας του Δανιήλ και των τριών φίλων του, την ατρόμητη αφοσίωση στην πίστη των πατέρων τους, και την προαγωγή τους στη βασιλική εύνοια. Τα συμβολικά οράματα στο όνειρο του Ναβουχοδονόσορ, έδωσαν ώθηση στην πετυχημένη καθιέρωση τεσσάρων αυτοκρατοριών: Της Βαβυλώνας, της Περσίας, της Ελλάδας, και της Ρώμης. Την τελευταία αυτοκρατορία θα τη διαδεχτεί η Βασιλεία του Θεού.

ΩΣΗΕ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Ωσηέ, ο προφήτης της Βόρειας Βασιλείας.

Πλαίσιο: Προς το τέλος της βασιλείας του Ιεροβοάμ Β' και των δύσκολων καιρών που ακολούθησαν.

Από αυτό το σημείο ξεκινάει η λίστα των μικρότερων προφητών έως το τέλος της Παλαιάς Διαθήκης. Ονομάζονται μικρότεροι επειδή είναι πιο σύντομοι από τους μεγάλους προφήτες. Ο Ωσηέ βλέποντας τον Ισραήλ καταδικασμένο λόγω της αμαρτίας, διαμαρτύρεται με βαριά καρδιά. Ο Θεός και ο Λόγος Του αγνοήθηκαν, οι ηγέτες ήταν δολοφόνοι και έκλυτοι, ειδωλολάτρες ιερείς διατηρούσαν επαίσχυντες τελετές, ενώ οι ηγέτες δεν στράφηκαν στον Θεό για βοήθεια, αλλά στην Ασσυρία και την Αίγυπτο.

ΙΩΗΛ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ιωήλ, ο προφήτης του Ιούδα.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Μάλλον κατά το 825 π.Χ., όταν ο Ιωάς βασίλευε επί του Ιούδα.

Το γενικό θέμα είναι η καταδίκη του Ιούδα και η μετέπειτα ανύψωση. Η πρώτη τιμωρία, μια εισβολή από ακρίδες, αφαιρείται ως αποτέλεσμα νηστείας και προσευχής. Μια τελική κρίση περιγράφεται που συμπεριλαμβάνει όλα τα έθνη. Οι πιστοί θα επιβραβευστούν και οι πονηροί θα τιμωρηθούν.

Αμώς.

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του συγγραφέα, που σημαίνει «βάρος» ή «επιφορτισμένος».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Αμώς, ένας βοσκός-αγρότης από μια μικρή πόλη της Ιουδαίας.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Χρονικά προηγείται του Ωσηέ (περ. 786-746 π.Χ.).

Η αποστολή του προφήτη ήταν προς το Ισραήλ, που υπό του Ιεροβοάμ Β' είχε φτάσει σε μια θέση δύναμης και ευημερίας, διαφθοράς και καταπίεσης. Το μήνυμα του ήταν η καταδίκη των γειτονικών εθνών και του Ισραήλ. Στο τέλος, η Μεσσιανική Βασιλεία απεικονίζεται με λαμπρή περιγραφή.

ΑΒΔΙΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του προφήτη, που σημαίνει «Υπηρέτης του Ιεχωβά».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ένας από τους μικρούς προφήτες.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Μάλλον συντάχτηκε κατά την Αιχμαλωσία.

Η πιο σύντομη προφητική γραφή, έχει μόλις ένα κεφάλαιο. Περιέχει την καταδίκη της Εδώμ, οι κάτοικοι της οποίας ήταν απόγονοι του Ησαύ, αρχαίοι εχθροί του Ισραήλ. Ο προφήτης βλέπει προς την μελλοντική απελευθέρωση του Ισραήλ και την συμπερίληψη της Εδώμ στη μέλλουσα Βασιλεία.

ΙΩΝΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του πρωταγωνιστή του βιβλίου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο Ιωνάς έζησε πριν ή κατά της βασιλείας του Ιεροβοάμ Β'.

Ο Ιωνάς, που κλήθηκε ως ιεραπόστολος στη Νινευί, πρωτεύουσα της Ασσυριακής αυτοκρατορίας, για να προειδοποιήσει τους εχθρούς της χώρας του, απρόθυμα υπάκουσε. Η αφήγηση παρουσιάζει την αντίθεση μεταξύ της αγάπη του Θεού και την αδιαφορία ενός καλού ανθρώπου. Απεικονίζει τον κίνδυνο της αποφυγής του καθήκοντος.

ΜΙΧΑΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του προφήτη, που σημαίνει «Ποιος είναι σαν τον Ιεχωβά».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ήταν από το Μορασθή της Ιουδαίας.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Προφητείες που άρθρωσε σε μια περίοδο πενήντα ετών, από την αρχή της βασιλείας του Ιωθάμ μέχρι το τέλος της εξουσίας του Ιεζεκία.

Ο Μιχαίας προέβλεψε τις εισβολές των Σαλμανασάρ και Σενναχειρείμ, τον διασκορπισμό του Ισραήλ και την άλωση της Ιερουσαλήμ. Αυτός ήταν ο μόνος προφήτης που προανήγγειλε τη γέννηση του Χριστού στη Βηθλεέμ (5:2). Ένα χωρίο που αναφέρεται συχνά είναι ο ορισμός της πραγματικής θρησκείας (6:8). Εικάζεται πως η αναφορά σε μια από τις προβλέψεις του έσωσαν τη ζωή του Ιερεμία.

ΝΑΟΥΜ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του προφήτη, που σημαίνει «Παρηγορητής».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ήταν από το Ελ-Κος, πιθανόν ένα χωριό της Γαλιλαίας.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο Ναούμ μάλλον προφήτεψε κατά τη βασιλεία του Εζεκία.

Το θέμα είναι η απόλυτη, τελική καταστροφή της Νινευί. Ο Ιωνάς είχε προειδοποιήσει τη πόλη για τον κίνδυνο και ο λαός κέρδισε μια παράταση στη κρίση. Όταν επέστρεψαν στους αμαρτωλούς τρόπους τους, ο Ναούμ εστάλη να ανακηρύξει την καταδίκη της πόλης και τη μελλοντική σωτηρία του Ιούδα.

ΑΒΒΑΚΟΥΜ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του προφήτη, που σημαίνει «αυτός που ασπάζεται».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο τόπος και χρόνος της γέννησης του είναι άγνωστος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Περίπου 600 χρόνια πριν τον Χριστό.

Ο Αββακούμ είχε δει πώς ο Θεός χρησιμοποίησε τους Χαλδαίους για να επιφέρει κρίση στη Νινευί. Αλλά ήταν και αυτοί το ίδιο πονηροί όσο και οι Ασσύριοι τους οποίους κατέστρεψαν. Πώς μπορούσε να χρησιμοποιήσει ο Θεός ένα άσπλαχνο έθνος; Η απάντηση του προφήτη έχει γίνει κλασικό ρητό: «Αυτός όμως που μου είναι πιστός και πράττει το δίκαιο, θα ζήσει.» Αββακούμ 2:4.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του προφήτη, που σημαίνει «προστατευμένος από τον Ιεχωβά».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Σοφονίας μπορεί να ήταν ο τρισέγγονος του Βασιλιά Εζεκία.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Προφήτεψε κατά την βασιλεία του Ιωσία.

Σε αντίθεση με τους τρεις προηγούμενους προφήτες, ο Σοφονίας δεν ασχολείται με την πτώση ενός συγκεκριμένου έθνους αλλά είναι ο προφήτης της παγκόσμιας κρίσης. Διακηρύσσει πως όλα τα έθνη, συμπεριλαμβανομένου και του Ιούδα, θα υποστούν τη θεία καταδίκη αν συνεχίσουν να αψηφούν τον νόμο του Θεού. Βλέποντας στο μέλλον, βλέπει τον Θεό να εργάζεται για τη σωτηρία της ανθρωπότητας και πως μετά την κρίση ακολουθούν νέος ουρανός και γη.

ΑΓΓΑΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από τον προφήτη.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Αυτός ο Εβραίος προφήτης μάλλον επέστρεψε από την αιχμαλωσία με τον Ζοροβάβελ.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Κατόπιν της επιστροφής των Ιουδαίων στη πατρίδα τους (περ. 536 π.Χ.).

Λόγια αυστηρής επίπληξης για ένα λαό, που ενώ αποκαταστάθηκαν στην Πατρίδα τους, είχαν στρέψει στις δικές τους έγνοιες, αμελώντας την ανοικοδόμηση του οίκου του Θεού. Περιέχει προβλέψεις για τον Χριστό και την παγκόσμια καθιέρωση της Βασιλείας Του.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του προφήτη, που σημαίνει «ο Ιεχωβά θυμάται».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο ενδέκατος από τους μικρούς προφήτες.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Δύο μήνες μετά την προφητεία του Αγγαίου προκύπτουν παρόμοιες καταστάσεις στη χώρα.

Ο Ζαχαρίας συντάχτηκε με τον Αγγαίο στο να παρακινήσουν τους αιχμαλώτους που επέστρεψαν να ξεσηκωθούν και να ανοικοδομήσουν τον Ναό. Το αποτέλεσμα ήταν πως σε τέσσερα χρόνια ο Ναός ολοκληρώθηκε και αφιερώθηκε. Αλλά η προφητεία έβλεπε παραπέρα, στον ερχομό του Μεσσία και την αυγή μιας πιο λαμπρής μέρας.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Από το όνομα του προφήτη, που σημαίνει «Ο Αγγελιαφόρος Μου».

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Άγνωστο

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο Μαλαχίας, ο τελευταίος προφήτης της Παλαιάς Διαθήκης, θεωρείται πως έζησε περίπου 400 χρόνια πριν τον Χριστό.

Ο Θεός απεικονίζεται σε ένα διάλογο με τον λαό Του. Ο Μιχαίας επιπλήττει την αμαρτία και ανοησία των Ιουδαίων, αντιπροσωπεύει τη δόξα του ερχομού του Μεσσία, και προβλέπει την προετοιμασία της πορείας Του από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή. Οι αμελείς ιερείς επιπλήττονται. Το έθνος, που επέστρεψε από την αιχμαλωσία χάρη της θείας πρόνοιας, έχει στραφεί σε πονηρούς τρόπους.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΤΙΤΛΟΣ Από τον συγγραφέα, που ήταν απόστολος.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ένας Εβραίος, που πριν πιστέψει ονομαζόταν Λευί, ο τελώνης.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στην Ιουδαία, περίπου το 60 μ.Χ.

Μια διήγηση της ζωής του Κυρίου μας από την άποψη του Ιουδαίου πιστού. Ο σκοπός είναι να δείξει το πόσο ολοκληρωτικά ο Ιησούς εκπληρώνει τις Γραφές της Παλαιάς Διαθήκης. Η γενεαλογία του Κυρίου μας φτάνει μέχρι τον Βασιλιά Δαβίδ, τον απόγονο του Αβραάμ, του ιδρυτή της εβραϊκής φυλής. Ως Βασιλιάς διακηρύσσει τη Βασιλεία των ουρανών, ορίζει τους νόμους της, και ανακηρύσσει τις επιβραβεύσεις της.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

ΤΙΤΛΟΣ Αποδίδεται στον Μάρκο, σύντροφο του Παύλου στο Πρώτο Ιεραποστολικό Οδοιπορικό.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Είναι πιθανόν πως αρκετό υλικό που χρησιμοποίησε ο Μάρκος την προμηθεύτηκε από τον Πέτρο.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Το μήνυμα του Μάρκου ήταν προς τους Ρωμαίους.

Το Κατά Μάρκον είναι το συντομότερο όλων των Ευαγγελίων. Κινείται γοργά και δραματικά. Η λέξη «ευθής» χρησιμοποιείται περισσότερο από τριάντα φορές. Ο Μάρκος παρουσιάζει μια πραγματικά ανθρώπινη εικόνα του Ιησού κατά τη διακονία Του στη γη. Περιέχει πολλές λεπτομέρειες που δεν βρίσκονται στα Κατά Ματθαίο και Λουκά. Ο Μάρκος δίνει έμφαση στα μεγάλα έργα του Ιησού.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΤΙΤΛΟΣ Από τον Λουκά, ο «αγαπητός γιατρός»

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Στενός φίλος και συνοδοιπόρος του Παύλου.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Μάλλον γράφτηκε στην Καισάρεια, περίπου το 63 μ.Χ.

Αυτό το Ευαγγέλιο, το πιο μεγάλο από τα τέσσερα, γράφτηκε κυρίως για τους Εθνικούς. Ο συγγραφέας εξηγεί ιουδαϊκές συνήθειες και μερικές φορές αντικαθιστά ελληνικά ονόματα με τα αντίστοιχα εβραϊκά. Αγνοώντας κάθε προνόμιο φυλής, κάστας ή εκπαίδευσης, ανατρέχει την γενεαλογία του Κυρίου μέχρι τον Αδάμ. Ο παγκόσμιος χαρακτήρας του Χριστιανισμού απεικονίζεται και ο Χριστός επιδεικνύεται ως ο Σωτήρας και των Ιουδαίων αλλά και των Εθνικών.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΤΙΤΛΟΣ Από τον συγγραφέα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Απόστολος του Χριστού. Έγραψε επίσης και τρεις επιστολές και την Αποκάλυψη.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στην Έφεσο, περίπου το 98 μ.Χ.

Ο σκοπός αυτού του Ευαγγελίου αναφέρεται ρητά (20:30, 31). Το θέμα είναι το πως εν Χριστώ ο Θεός έγινε σάρκα και έζησε ανάμεσά μας για να μας φέρει σωτηρία. Δεν περιγράφει τη γέννηση, τα παιδικά χρόνια ή την ανάπτυξη του Ιησού πριν ενηλικιωθεί. Είναι ένα πνευματικό Ευαγγέλιο, που ξεδιπλώνει πολλά από αυτά τα οποία τα άλλα Ευαγγέλια παραλείπουν. Η καρδιά του μηνύματός του βρίσκεται σε ένα μόνο εδάφιο, το Κατά Ιωάννη 3:16.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ Οι Πράξεις των Αποστόλων μετά από την ανάληψη του Χριστού.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Λουκάς, όπως και στο Κατά Λουκάν Ευαγγέλιο.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Οι Εποχή των Αποστόλων, μέχρι περίπου το 63 μ.Χ.

Αφήγηση για την εξάπλωση του Χριστιανισμού από την ανάληψη του Χριστού μέχρι τον θάνατο του Παύλου. Η αφήγηση εξελίσσεται σε όλο και ευρύτερους κύκλους: Ιερουσαλήμ, κεφάλαια 1-7, Ιουδαία και Σαμάρια, 8:1-12, και ως τα πέρατα της γης, 8:13 μέχρι το τέλος του βιβλίου. Ο Πέτρος και ο Παύλος είναι οι κύριοι πρωταγωνιστές.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται στους Χριστιανούς της Ρώμης.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στην Κόρινθο στους τρεις μήνες που έζησε στην Ελλάδα.

Ο Παύλος ευελπιστούσε να επισκεφθεί τους Χριστιανούς της Ρώμης. Εν τω μεταξύ θα τους δίδασκε το Χριστιανικό μήνυμα, υποστηρίζοντας πως η λύτρωση και η δικαιοσύνη πηγάζουν από την πίστη στον Χριστό. Αναφέρεται στην ανάγκη όλων για δικαιοσύνη, στην προσφορά του εν Χριστώ, στον σκοπό του Θεού και για τους Ιουδαίους αλλά και για τους Εθνικούς, καθώς και για το πώς θα πρέπει να είναι ένας Χριστιανός.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται στην εκκλησία της Κορίνθου στην Ελλάδα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στην Έφεσο, περίπου το 57 μ.Χ.

Στη δεύτερη ιεραποστολική του οδοιπορία ο Παύλος ίδρυσε μια δραστήρια εκκλησία στην Κόρινθο. Αφότου έφυγε, δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα μεταξύ των μελών της. Όταν άκουσε για αυτά στην Έφεσο, τους απηύθυνε αυτό το γράμμα ως επίπληξη και οδηγία. Ανακηρύσσει πως το Ευαγγέλιο είναι η δύναμη και η σοφία του Θεού, διαμαρτύρεται ενάντια στις διασπάσεις μέσα στην εκκλησία, προτρέπει διόρθωση σε περιπτώσεις δογματικών λαθών και προσωπικής κακής συμπεριφοράς, και προτείνει πολλές πρακτικές συστάσεις. Υπάρχουν δυο κλασσικά κεφάλαια: για την αγάπη, κεφάλαιο 13, και για την ανάσταση, κεφάλαιο 15.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β'

ΤΙΤΛΟΣ Μια δεύτερη επιστολή από τον Παύλο προς την εκκλησία της Κορίνθου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε κάπου στην Μακεδονία, λίγο καιρό μετά την πρώτη επιστολή.

Ο Παύλος έμαθε πως η πρώτη του επιστολή έτυχε ευνοϊκής υποδοχής. Αρκετά προβλήματα είχαν διορθωθεί και επικρατούσε καλύτερο πνεύμα. Εδώ γράφει για τη δόξα της διακονίας του ευαγγελίου, περιγράφει την καριέρα του, ζητάει να γίνει έρανος για τους φτωχούς της Ιερουσαλήμ, και προσφέρει αποδείξεις για την εξουσία του ως απόστολος. Καθώς ανοίγει την καρδιά του, αποκαλύπτει την τρυφερή αγάπη του για την εκκλησία.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται στις εκκλησίες της Γαλατίας, μιας επαρχίας της Μικράς Ασίας.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στην Έφεσο, περίπου το 54 μ.Χ.

Ο Παύλος ανακάλυψε πως οι Ιουδαϊστές ήταν εχθροί του Ευαγγελίου. Εξέταζαν επίμονα το κάθε του βήμα, αμφισβητώντας την εξουσία του, και επέμεναν πως οι Εθνικοί που πίστευαν έπρεπε να υποστούν τις τελετές του Ιουδαϊκού τελετουργικού νόμου. Σ' αυτή την επιστολή αντικατοπτρίζει την ελευθερία του ευαγγελίου με τα δεσμά του νόμου και υπερασπίζεται και την αποστολική του θέση αλλά και το Ευαγγέλιο.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται στην εκκλησία της Εφέσου, της φημισμένης πόλης της Μικράς Ασίας.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στην Ρώμη, περίπου το 60 μ.Χ.

Ο Παύλος επισκέφτηκε την Έφεσο δυο φορές και ίδρυσε μια εκκλησία εκεί. Οι Ιουδαίοι πιστοί είχαν την τάση να διαχωρίζονται από τους Εθνικούς πιστούς. Αυτό το γεγονός μπορεί να οδήγησε στη σύνταξη της επιστολής προς Εφεσίους που δίνει έμφαση στη χριστιανική ενότητα. Ο μέγας Απόστολος μιλάει για το θεμέλιο, την πορεία και τον προορισμό της Εκκλησίας.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται στην εκκλησία στους Φιλίππους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Μάλλον γράφτηκε στη Ρώμη, περίπου το 60 μ.Χ.

Ο λόγος που έγραψε αυτήν την επιστολή ο Παύλος ήταν για να προτρέψει τους Χριστιανούς να επιμένουν προς την ωρίμανση (3:12-16). Μιλάει για τη βαθιά ανησυχία που έχει για τους Χριστιανούς στους Φιλίππους, το καλό που έγινε ως αποτέλεσμα της αιχμαλωσίας του στη Ρώμη, και περιγράφει τη ζωή που είναι άξια του Ευαγγελίου του Χριστού. Δεν υπάρχει τίποτα το επίμαχο εδώ, η ειρήνη του Θεού γεμίζει τη καρδιά του Αποστόλου..

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται στην εκκλησία των Κολοσσών, μια πόλη της Μικράς Ασίας.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στη Ρώμη, περίπου το 60 μ.Χ.

Η Εκκλησία των Κολοσσαέων υπέφερε από ψευδή διδασκαλία. Ο σκοπός αυτής της επιστολής είναι παρουσιάσει το μεγαλείο και τη δόξα του προσώπου και χαρακτήρα του Κυρίου. Ο Παύλος αναφέρεται στην πίστη και την εμπειρία των Κολοσσαέων, και μετά υποδεικνύει πώς θα έπρεπε αυτές να διαμορφώνουν τον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά τους.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται στην εκκλησία της Θεσσαλονίκης.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Από τις πρώτες επιστολές του Παύλου, γράφτηκε στην Κόρινθο περίπου το 49-54 μ.Χ.

Ο Παύλος έστειλε τον Τιμόθεο να διδάξει και να ενθαρρύνει αυτή την εκκλησία. Η αναφορά του φαίνεται πως ήταν η έμπνευση για αυτήν την επιστολή. Τα πρώτα τρία κεφάλαια περιγράφουν το πώς είχε δεχθεί το Ευαγγέλιο ή Εκκλησία. Τα τελευταία δυο συζητούν ηθικά, δογματικά και πρακτικά θέματα. Για αυτούς που ανησυχούσαν για τους δικούς τους που είχαν ήδη πεθάνει, ο Παύλος τους παρηγορεί με την ελπίδα της επιστροφής του Χριστού και της ανάστασης.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'

ΤΙΤΛΟΣ Μια δεύτερη επιστολή προς την εκκλησία της Θεσσαλονίκης.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γράφτηκε στην Κόρινθο μερικούς μήνες μετά την Προς Κορινθίους Α'.

Φαίνεται πως ο Παύλος είχε ακούσει πως κάποιои, που υποστήριζαν πως δρούσαν υπό την εξουσία του, ανακοίνωναν πως ο Χριστός θα επέστρεφε στο εγγύς μέλλον. Αυτό ενθουσίασε και συνάμα προβλημάτισε τους πιστούς στη Θεσσαλονίκη τόσο πολύ που αμέλησαν τις εργασίες τους. Ο Παύλος προσπάθησε να τους καθησυχάσει και να τους δείξει τη σημασία που έχει το να εκτελούν σωστά τα καθημερινά τους καθήκοντα. Εκφράζει την πεποίθηση της δευτέρας παρουσίας του Χριστού στη Χριστιανική ζωή.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'

ΤΙΤΛΟΣ Επιστολή προς τον Τιμόθεο, που πίστεψε μέσω του Παύλου και ήταν και φίλος του.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο Τιμόθεος λαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με τη Χριστιανική διακονία.

Σχεδιασμένο να εκπαιδεύσει τον Τιμόθεο, έναν νέο εργάτη, στο πώς να αντιμετωπίσει τους ψεύτικους διδάσκαλους και να τελέσει τη δημόσια λατρεία, καθώς επίσης να τον προτρέψει να καλλιεργήσει αρετές που θα τον εξοπλίσουν καλύτερα ώστε να εκπληρώσει τα καθήκοντά του. Η εκκλησία και η διακονία της περιγράφονται. Ο Παύλος ανυπομονεί να δει τον φίλο του να αποδεικνύει πως είναι «καλός υπηρέτης του Ιησού Χριστού».

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'

ΤΙΤΛΟΣ Η δεύτερη επιστολή προς τον Τιμόθεο.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ. Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Μάλλον γράφτηκε στη Ρώμη, περίπου το 60 μ.Χ.

Ο Παύλος φαίνεται πως έγραψε αυτή την επιστολή ενώ βρισκόταν σε αναμονή για την καταδίκη του σε θάνατο. Καθώς επιθυμούσε να ξαναδεί τον φίλο του τον Τιμόθεο, έστειλε αυτήν τη δεύτερη επιστολή, γεμάτη συμβουλές στην περίπτωση που ο Τιμόθεος δεν θα μπορούσε να έρθει, αλλά ελπίζοντας πως τελικά θα ερχόταν. Προσφέρει λόγια καθοδήγησης και ενθάρρυνσης για τον νέο ποιμένα και τη διακονία του. Αυτά είναι τα τελευταία καταγεγραμμένα λόγια του μεγάλου Απόστολου.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

ΤΙΤΛΟΣ Το άτομο στο οποίο απευθύνεται η επιστολή.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Μάλλον γράφτηκε στην Κρήτη προς το τέλος της ζωής του Παύλου.

Μια επιστολή συμβουλών σχετικά με τη σωστή οργάνωση στις εκκλησίες της Κρήτης. Το βιβλίο περιέχει οδηγίες σχετικά με τις οργανώσεις και την πειθαρχία της εκκλησίας, στέρεα διδασχία και καλά έργα, όπως και το θείο σχέδιο της σωτηρίας. Ο Μαρτίνος Λούθηρος, σχολιάζοντας αυτή τη μικρή επιστολή, είπε πως ήταν «συνταγμένη με τόσο έντεχνο τρόπο ώστε να περιέχει όλα όσα χρειάζονται για τη χριστιανική γνώση και ζωή».

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται προς ένα μέλος της εκκλησίας των Κολοσσαέων.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Παύλος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γραμμένο στη Ρώμη.

Η μόνη επιστολή του Παύλου στην Καινή Διαθήκη που έχει προσωπικό ύφος. Ο Φιλήμων φαίνεται πως ήταν ένας ευκατάστατος κάτοικος των Κολοσσαέων, είχε πιστέψει μέσω του Παύλου και ήταν εγκάρδιος φίλος του. Η επιστολή ενός κεφαλαίου είναι μια παράκληση για έναν σκλάβο που είχε δραπετεύσει, τον οποίον ο Απόστολος Παύλος είχε πείσει να επιστρέψει στο αφεντικό του. Ο Παύλος επιδιώκει να καλωσορίσουν τον φυγά, όχι απλά ως έναν υπηρέτη αλλά ως έναν αδερφό.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

ΤΙΤΛΟΣ Απευθύνεται προς Εβραίους Χριστιανούς.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Δεν είναι βέβαιο, αλλά συνήθως αποδίδεται στον Παύλο.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Η Ιερουσαλήμ μπορεί να είχε ήδη καταστραφεί από τους Ρωμαίους, περ. 70 μ.Χ.

Ο πρωταρχικός σκοπός του συγγραφέα είναι να δείξει την ανωτερότητα της χριστιανικής αποκάλυψης σε σχέση με αυτή που έλαβε ο Μωυσής. Λέξεις όπως «μεγαλύτερη» και «ανώτερος» χρησιμοποιούνται καθ' όλη την επιστολή, καθώς συγκρίνονται η παλαιά και η καινούργια εποχή αποκάλυψης. Συστήνεται στους Εβραίους να υπομένουν τις διώξεις με υπομονή, και να μην θλίβονται υπερβολικά για την αφαίρεση της υπηρεσίας στον Ναό. Αντιμέτωποι με δοκιμασίες, οι πιστοί ένιωθαν συνεχή πίεση να επιστρέψουν στον Ιουδαϊσμό, την παλιά πίστη τους, και να αποδώσουν υπερβολική σημασία στις μορφές της λατρείας.

ΙΑΚΩΒΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Πιθανόν ο Ιάκωβος, ο αδερφός του Ιησού.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Προφανώς απευθύνεται σε διωκόμενους Ιουδαίους που είχαν πιστέψει.

Ο Ιάκωβος, ηγέτης της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ, ανησυχούσε για Εβραίους Χριστιανούς οι οποίοι εξαιτίας διωγμών είχαν οδηγηθεί να βρουν καταφύγιο σε άλλους τόπους. Η επιστολή του τονίζει το υψηλό ιδεώδες του χριστιανικού χαρακτήρα που έπρεπε να συντηρούν ο οποίος έπρεπε να εφαρμόζεται συνεχώς. Τους παρακαλεί να βιώσουν μια πρακτική θρησκεία που θα εκδηλωνόταν μέσα από καλά έργα και όχι μόνο από απλά λόγια.

Α' ΠΕΤΡΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Πέτρος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Μια επιστολή καθοδήγησης για Εβραίους και Εθνικούς πιστούς που ήταν διασκορπισμένοι στη Μικρά Ασία.

Η Επιστολή αντικατοπτρίζει τον θερμό ζήλο και την αγάπη του Πέτρου. Υπάρχει ένα βαθύ υπόβαθρο υπομονής και η επιθυμία να ενθαρρύνει αυτούς που πέρασαν δοκιμασίες. Ο Πέτρος προσκαλεί αυτούς τους Χριστιανούς να υποδεχτούν την κοινωνία των παθών και της δόξας του Χριστού. Αναδεικνύει τον Χριστό ως το παράδειγμά τους και τονίζει τις υποχρεώσεις της χριστιανικής ζωής.

Β' ΠΕΤΡΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Πέτρος.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Συμπληρωματική επιστολή που ακολούθησε την πρώτη.

Σε μεγάλη ηλικία πλέον, ο Πέτρος προσδοκούσε να σφραγίσει την χριστιανική του εμπειρία με το αίμα του. Με μια τελευταία προτροπή προειδοποιεί τους Χριστιανούς για τους κινδύνους στις ασχολίες τους που αυτός θεωρεί πως πρέπει να τις προσέχουμε πιο πολύ από τους εξωτερικούς εχθρούς. Τονίζει την επιστροφή του Χριστού ως την ελπίδα και την επιβράβευσή μας. Η σύντομη επιστολή είναι μια προφητεία για τον αγώνα της πίστης και της τελικής της νίκης.

Α' ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Ιωάννης.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Πιθανόν να συντάχτηκε στην Έφεσο προς το τέλος του πρώτου αιώνα.

Εκτός από το Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο, έχουμε και τρεις επιστολές που έγραψε ο Απόστολος Ιωάννης. Η πρώτη είναι και η μεγαλύτερη. Στο Ευαγγέλιο παρουσιάζει τον Ιησού ως τον Χριστό, ενώ στην Επιστολή μας δείχνει πως ο Χριστός ο Μεσσίας είναι ο Ιησούς. Υπάρχει μεγάλη έμφαση στην πρακτική ζωή. Η κοινωνία με τον Πατέρα και τον Υίο θα υλοποιηθεί καθώς αγαπάμε αλλήλους.

Β' ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Ιωάννης.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Προφανώς γράφτηκε στην Έφεσο προς το τέλος της ζωής του.

Αυτή είναι μια φιλική επιστολή για μια επίσκεψη που είχε κάνει πρόσφατα ο Απόστολος. Απευθύνεται στην «εκλεκτή», αλλά δεν είναι σίγουρο εάν αυτή ήταν μια εκκλησία ή κάποιο άτομο. Ο Ιωάννης επαινεί τα παιδιά της εκλεκτής που βαδίζουν στην αλήθεια, υποδεικνύοντας την ανάγκη για αγάπη και υπακοή στον Χριστό. Προειδοποιεί ενάντια στους ψεύτικους διδάσκαλους και κλείνει με μια έκφραση ελπίδας πως θα επιστρέψει σύντομα για άλλη μια επίσκεψη.

Γ' ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Ιωάννης.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Πιθανόν να γράφτηκε προς το τέλος της ζωής του Ιωάννη, προς το τέλος του πρώτου αιώνα.

Το κύριο θέμα αυτής της επιστολής του ενός κεφαλαίου είναι η χριστιανική φιλοξενία. Το μήνυμα του περιστρέφεται γύρω από τρία άτομα: Τον Γάιο, εδ. 1-6, τον Διοτρεφή, προφανώς κάποιον ηγέτη σε μια εκκλησία της Μικράς Ασίας, εδ. 7-10, και τον Δημήτριο, ένα υπόδειγμα μέλους εκκλησίας.

ΙΟΥΔΑ

ΤΙΤΛΟΣ Το όνομα του συγγραφέα

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Μάλλον ο Ιούδας, ο αδερφός του Ιακώβου.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Γραμμένο το 60 μ.Χ., πιθανόν για τις εκκλησίες ανατολικά της Ιουδαίας.

Μια προτροπή να «συνεχίσετε τον αγώνα για την πίστη», προφανώς γραμμένη για να προειδοποιήσει τους πιστούς για τον κίνδυνο των ψεύτικων δασκάλων και τις αιρέσεις. Προειδοποίηση εναντίον των προδοτών, περιγραφή της καταδίκης των άπιστων, και μια διαβεβαίωση για το θεμέλιο πίστης και ελπίδας του Χριστιανού.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Περιγράφει αυτά που φανερώθηκαν στον Ιωάννη για το μέλλον.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ο Απόστολος Ιωάννης.

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ένα όραμα του μέλλοντος που δόθηκε στον Ιωάννη, που ήταν εξόριστος από τους Ρωμαίους στην Πάτμο, γράφτηκε περίπου το 95 μ.Χ.

Η ιερή βιβλιοθήκη τελειώνει με το μοναδικό προφητικό βιβλίο της Καινής Διαθήκης. Στα πρώτα κεφάλαια της Γένεσης, ο Παράδεισος χάνεται. Στα τελευταία κεφάλαια της Αποκάλυψης, επανέρχεται. Οι Χριστιανοί υπέφεραν διωγμούς υπό το ρωμαϊκό καθεστώς. Έτσι με μια γλώσσα της αποκάλυψης, με οράματα και σύμβολα, ο Απόστολος Ιωάννης έστειλε αυτά τα λόγια παρηγοριάς και διαβεβαίωσης. Παρόλο που πολλές λεπτομέρειες παραμένουν μυστήριες, τα βασικά διδάγματα είναι ξεκάθαρα και μερικά κεφάλαια είναι εξαιρετικά. Ο Χριστιανισμός θα θριαμβεύσει τελικά επί κάθε αντιπάλου και ο Θεός θα βασιλεύσει επί όλης της γης με δικαιοσύνη και ειρήνη.

Τα Θαύματα του Χριστού

Ένα θαύμα είναι κάποιο έργο του Θεού πέρα από τις δυνατότητες που έχει ο άνθρωπος να το εκτελέσει. Τα θαύματα του Ιησού ήταν πρακτικά μαθήματα που απευθυνόντουσαν στην όραση και όχι στα αυτιά των ανθρώπων και απέδειξε έτσι πως Αυτός ήταν Θεός και ότι ο Θεός ήταν καλός. Πάνω από τριάντα θαύματα του Ιησού έχουν καταγραφεί. Και τα τέσσερα Ευαγγέλια έχουν την ιστορία για το τάισμα των 5000.

Θεραπεία δύο τυφλών.....Ματθαίος 9:27-31

Εκβάλλεται το κωφάλαλο δαιμόνιοΜατθαίος 9:12-34

Προμηθεύεται το χρήμα για το φόροΜατθαίος 17:24-27

Θεραπεία του κωφάλαλου.....Μάρκος 7:11-17

Αποκατάσταση της όρασης ενός τυφλούΜάρκος 8:22-26

Ο Ιησούς περνάει χωρίς να Τον δουνΛουκάς 4:28-10

Μεγάλη Ψαριά.....Λουκάς 5:1-11

Ανάσταση του γιου της χήραςΛουκάς 7:11-17

Θεραπεία της άρρωστης γυναίκαςΛουκάς 13:10-17

Θεραπεία του υδρωπικούΛουκάς 14:1-5

Καθαρισμός δέκα λεπρώνΛουκάς 17:11-19

Θεραπεία του αυτιού του ΜάλχουΛουκάς 22:50,51

Το νερό γίνεται κρασί.....Ιωάννης 2:1-11

Θεραπεία του γιου του αξιωματούχουΙωάννης 4:46-54

Ο παραλυτικός θεραπεύεταιΙωάννης 5:1-9

Θεραπεία του εκ γενετής τυφλού.....Ιωάννης 9:1-7

Ανάσταση του Λαζάρου.....Ιωάννης 11:38-44

Ψαριά με 153 ψάρια.....Ιωάννης 21:1-14

Θεραπεία της κόρης της ΧαναναίαςΜατθαίος 15:21-28, Μάρκος 7:24-30

Τάισμα των 4.000.....Ματθαίος 15:32-39, Μάρκος 8:1-10

Η συκιά ξεραίνεται.....Ματθαίος 21:18-22, Μάρκος 11:12-14

Θεραπεία του δούλου του εκατόνταρχου.....Ματθαίος 8:5-13, Λουκάς 7:1-10

Θεραπεία του τυφλού και κωφάλαλου δαιμονισμένου.....	Ματθαίος 12:22-32, Λουκάς 11:14-23
Θεραπεία ανδρός από δαιμονικό πνεύμα.....	Μάρκος 1:21-28, Λουκάς 4:31-37
Θεραπεία της πεθεράς του Πέτρου.....	Ματθαίος 8:14-17, Μάρκος 1:29-31, Λουκάς 4:38,39
Ήσυχάζει ανεμοθύελλα.....	Ματθαίος 8:23-27, Μάρκος 4:35-41, Λουκάς 8:22-25
Θεραπεία δαιμονισμένου.....	Ματθαίος 8:28-14, Μάρκος 5:1-20, Λουκάς 8:26-31
Θεραπεία λεπρού.....	Ματθαίος 8:1-4, Μάρκος 1:40-45, Λουκάς 5:12-16
Ανάσταση της κόρης του Ιαείρου.....	Ματθαίος 9:18,19, 23-26, Μάρκος 5:22-24, Μάρκος 5:35-43; Λουκάς 8:41, 42, 49-56
Θεραπεία αιμορραγίας γυναικός.....	Ματθαίος 9:20-22, Μάρκος 5:25-34, Λουκάς 8:43-48
Θεραπεία παραλυτικού.....	Ματθαίος 9:1-8, Μάρκος 2:1-12, Λουκάς 5:17-26
Θεραπεία παράλυτου χεριού.....	Ματθαίος 12:9-14, Μάρκος 3:1-6, Λουκάς 6:6-11
Θεραπεία δαιμονισμένου αγοριού.....	Ματθαίος 17:14-20, Μάρκος 9:14-29, Λουκάς 9:37-41
Δύο τυφλοί θεραπεύονται.....	Ματθαίος 20:29-34. Μάρκος 10:46-52, Λουκάς 18:35-43
Ο Χριστός περπατάει στα κύματα.....	Ματθαίος 14:22-27, Μάρκος 6:45-52, Ιωάννης 6:15-21
Τάισμα των 5.000.....	Ματθαίος 14:13-21, Μάρκος 6:30-44, Λουκάς 9:10-17, Ιωάννης 6:1-14

Οι Παραβολές του Χριστού

Η λέξη «παραβολή» συστήνει την τοποθέτηση δυο αντικειμένων το ένα δίπλα στο άλλο ώστε το ένα να απεικονίσει το άλλο. Ο Ιησούς χρησιμοποίησε παραβολές για να διδάξει σημαντικά πνευματικά μαθήματα αναφερόμενος σε γνωστά αντικείμενα. Μερικές παραβολές εμφανίζονται σε περισσότερα από ένα Ευαγγέλια, αλλά καμία δεν υπάρχει στο Κατά Ιωάννη.

Τα ζιζάνιαΜατθαίος 13:24-30, 36-43

Κρυμμένος ΘησαυρόςΜατθαίος 13:44

Πολύτιμο ΜαργαριτάριΜατθαίος 13:45, 46

Το δίχτυΜατθαίος 13:47-50

Ο κακός δούλοςΜατθαίος 18:23-35

Εργάτες στο αμπέλι.....Ματθαίος 20:1-16

Οι δύο γιοιΜατθαίος 21:28-32

Το τραπέζι του βασιλικού γάμουΜατθαίος 22:1-14

Συνετές και άμυαλες παρθένες.....Ματθαίος 25:1-13

Τα τάλανταΜατθαίος 25:14-30

Πρόβατα και κατσίκιαΜατθαίος 25:31-46

Αύξηση του σπόρου.....Μάρκος 4:26-29

Φροντίδα του σπιτικούΜάρκος 13:32-37

Δύο οφειλέτεςΛουκάς 7:36-50

Ο καλός ΣαμαρίτηςΛουκάς 10:25-37

Φίλος στα μεσάνυχτα.....Λουκάς 11:5-13

Ο ανόητος πλούσιος.....Λουκάς 12:16-21

Έμπιστοι δούλοιΛουκάς 12:35-40

Έμπιστος επιστάτηςΛουκάς 12:42-48

Η άκαρπη συκιά.....Λουκάς 13:6-9

Ο μεγάλος δείπνος.....Λουκάς 14:15-24

Ο πύργος και ο πολέμιος βασιλιάς.....Λουκάς 14:25-33

Το χαμένο κέρμαΛουκάς 15:8-10

- Ο άσωτος γιος.....Λουκάς 15:11-32
- Ο άδικος διαχειριστής.....Λουκάς 16:1-13
- Ο πλούσιος και ο Λάζαρος.....Λουκάς 16:19-31
- Ο αφέντης και ο δούλοςΛουκάς 17:7-10
- Η επίμονη χήρα.....Λουκάς 18:1-8
- Ο Φαρισαίος και ο τελώνηςΛουκάς 18:9-14
- Οι δέκα δούλοι.....Λουκάς 19:11-27
- Σπίτι χτισμένο σε βράχοΜατθαίος 7:24-27, Λουκάς 6:46-49
- Το προζύμι.....Ματθαίος 13:33, Λουκάς 13:20,21
- Το χαμένο πρόβατοΜατθαίος 18:10-14, Λουκάς 15:3-7
- Το λυχνάρι στο δοχείοΜατθαίος 5:14-16, Μάρκος 4:21-25,
Λουκάς 8:16; 11:33-36
- Νέο ύφασμα σε παλιό ρούχοΜατθαίος 9:16, Μάρκος 2:21, Λουκάς 5:36
- Καινούργιο κρασί, παλιοί ασκοίΜατθαίος 9:17, Μάρκος 2:22, Λουκάς 5:37,38
- Ο σπορέαςΜατθαίος 13:1-9, 18-23, Μάρκος 4:3-9, 13-20,
Λουκάς 8:4-8,11-15
- Ο σπόρος σιναπιού.....Ματθαίος 13:31, 32, Μάρκος 4:30-32,
Λουκάς 13:18, 19
- Ο αμπελώνας και ο ιδιοκτήτηςΜατθαίος 21:33-42, Μάρκος 12:1-12, Λουκάς 20:9-18
- Τα φύλλα της συκιάςΜατθαίος 24:32-35, Μάρκος 13:28-31,
Λουκάς 21:29-33

Γνωστά Χωρία της Βίβλου

Η δημιουργία.....	Γένεσης 1
Ο κήπος της Εδέμ.....	Γένεσης 2
Η εισαγωγή της αμαρτίας.....	Γένεσης 3:1-7
Κάιν και Άβελ.....	Γένεσης 4:8-16
Νώε και η πλημμύρα.....	Γένεσης 6:9 ως 8:22
Ο πύργος της Βαβέλ.....	Γένεσης 11: 1-9
Η γυναίκα του Λωτ.....	Γένεσης 19:24-28
Αβραάμ και Ισαάκ.....	Γένεσης 22:1-19
Ησαύ και Ιακώβ.....	Γένεσης 25:27- 34
Η κλίμακα του Ιακώβ.....	Γένεσης 28:10-17
Η ζωή του Ιωσήφ.....	Γένεσης 37 ως 50
Ο Μωυσής μέσα στα βούρλα.....	Έξοδος 2:1-10
Οι Δέκα Εντολές.....	Έξοδος 20:3-17
Νερό από τον βράχο.....	Αριθμοί 20:10-13
Τα φαρμακερά φίδια.....	Αριθμοί 21:4-9
Η Ραχάβ και οι κατάσκοποι.....	Ιησούς του Ναυή 2:1-7, 22-24
Η πτώση της Ιεριχώ.....	Ιησούς του Ναυή 6:15-21
Η προβιά του Γεδεών.....	Κριτές 6:33-40
Ο στρατός του Γεδεών.....	Κριτές 7:15-23
Η ιστορία του Σαμψών.....	Κριτές 13 ως 16
Ρουθ και Ναόμι.....	Ρουθ 1 to 4
Ο Σαμουήλ ως παιδί.....	Α' Σαμουήλ 1:19 ως 3:21
Ο Δαβίδ χρίζεται βασιλιάς.....	Α' Σαμουήλ 16:1-13
Ο Δαβίδ σκοτώνει τον Γολιάθ.....	Α' Σαμουήλ 17:12-54
Ο Δαβίδ και ο Ιωνάθαν.....	Α' Σαμουήλ 20
Ο προφήτης επιτιμά τον Βασιλιά.....	Β' Σαμουήλ 12:1-15

Η οικοδόμηση του Ναού	A' Βασιλέων 6
Προσευχή αφιερώσεως του Σολομώντα	B Χρονικών 6: 12-42
Ο ευλογημένος άνθρωπος	Ψαλμός 1
Ο ποιμενικός ψαλμός.....	Ψαλμός 23
Ένας ύμνος δοξολογίας	Ψαλμός 103
Το κάλεσμα του Ησαΐα.....	Ησαΐας 6:1-8
Τέσσερις νέοι άρχοντες	Δανιήλ 1
Το παράξενο όνειρο του Ναβουχοδονόσορα	Δανιήλ 2
Η φλογερή κάμινος	Δανιήλ 3:8-30
Ο Δανιήλ στο λάκκο των λεόντων.....	Δανιήλ 6
Η αποστολή του Ιωνά.....	Ιωνάς 1 ως 4
Γέννηση του Ιωάννη του Βαπτιστή	Λουκάς 1:57-80
Η γενεαλογία του Ιησού	Ματθαίος 1:1-17, Λουκάς 3:23-38
Γέννηση του Ιησού.....	Ματθαίος 1:18-25, Λουκάς 2:1-20
Η επίσκεψη των μάγων.....	Ματθαίος 2:1-12
Το κήρυγμα του Ιωάννη του Βαπτιστή	Ματθαίος 3:1-12
Ο Ιησούς ως παιδί στον Ναό	Λουκάς 2:41-52
Η βάπτιση του Ιησού	Ματθαίος 3:13-17
Οι πειρασμοί του Ιησού.....	Ματθαίος 4:1-11
Οι μακαρισμοί.....	Ματθαίος 5:1-12
Η επί του όρους ομιλία.....	Ματθαίος 5 ως 7
Το Πάτερ Ημών.....	Ματθαίος 6:9-13, Λουκάς 11:2-4
Σπίτι χτισμένο σε βράχο.....	Ματθαίος 7:24-27
Η νέα γέννηση	Ιωάννης 3:1-21
Η γυναίκα στο πηγάδι.....	Ιωάννης 4:1-42
Αλιείς ανθρώπων.....	Λουκάς 5:1-11
Η πίστη του εκατόνταρχου.....	Λουκάς 7:1-10

Η ιστορία του σπορέα.....	Ματθαίος 13:1-23
Η οδός προς τη ζωή.....	Ιωάννης 14:1-7
Το αληθινό κλήμα	Ιωάννης 15:1-17
Ο άσωτος γιος.....	Λουκάς 15:11-32
Μεταμόρφωση του Ιησού	Ματθαίος 17:1-8
Ποιος είναι ο Μεγαλύτερος;	Λουκάς 9:43-50
Ο Πλούσιος Νεαρός Άρχοντας.....	Μάρκος 10:17-31
Μαρία και Μάρθα	Λουκάς 10:38-42
Ο Ζαχαρίας πιστεύει	Λουκάς 19:1-10
Δυο Μεγάλες Εντολές	Ματθαίος 22:34-40
Η Κρίση των Εθνών.....	Ματθαίος 25:31-46
Η Μαρία αλείφει με μύρο τα πόδια του Ιησού.....	Ιωάννης 12:1-8
Ο τελευταίος δείπνος	Ματθαίος 26:17-30
Η προδοσία του Ιησού	Λουκάς 22:1-6, Ιωάννης 18:1-11
Ο Ιησούς μπροστά στον Πιλάτο.....	Ματθαίος 27:1-26
Ο θάνατος του Ιησού	Ματθαίος 27:27-50
Η ανάσταση του Ιησού.....	Ματθαίος 28:1-10
Εμφανίζεται ο αναστημένος Χριστός.....	Λουκάς 24:13-35
Ο Ιησούς πείθει τον Θωμά.....	Ιωάννης 20:24-29
Η μεγάλη αποστολή	Ματθαίος 28:16-20
Η γέννηση της Εκκλησίας.....	Πράξεις 2:37-47
Η Ωραία Πύλη	Πράξεις 3:1-16
Ανανίας και Σαπφείρα	Πράξεις 5:1-11
Η μετάνοια του Σαούλ της Ταρσού	Πράξεις 9:1-9
Ο Πέτρος επισκέπτεται τον Κορνήλιο.....	Πράξεις 10:1-33
Ο Πέτρος απελευθερώνεται από τη φυλακή.....	Πράξεις 12:1-19
Παύλος και Βαρνάβας	Πράξεις 13:1-13

Παύλος και Σίλας	Πράξεις 16:19-34
Ο Παύλος στην Αθήνα	Πράξεις 17:16-34
Η συνωμοσία εναντίον του Παύλου	Πράξεις 23:12-35
Ο Παύλος μπροστά στον Φήλικα.....	Πράξεις 24
Ο Παύλος μπροστά στον βασιλιά Αγρίππα	Πράξεις 25:13 to 26:32
Το ναυάγιο του Παύλου	Πράξεις 27
Παύλος, κατάδικος και κήρυκας στην Ρώμη.....	Πράξεις 28:11-31
Χριστιανικό καθήκον.....	Ρωμαίους 12
Το αληθινό θεμέλιο	Α' Κορινθίους 3:10-17
Το μεγαλύτερο δώρο.....	Α' Κορινθίους 13
Η υπόσχεση της ζωής	Α' Κορινθίους 15:12-57
Ένας νέος κόσμος.....	Αποκάλυψη 21:1-8

Γνωστές Προσωπικότητες της Βίβλου

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΑΒΡΑΑΜ Εβραίος πατριάρχης που έζησε περίπου το 2000 π.Χ. Ο Θεός δοκίμασε την πίστη του ζητώντας του να προσφέρει ως θυσία τον γιο του Ισαάκ. Όταν ο Θεός είδε πως ο Αβραάμ θα υπάκουε, γλίτωσε τον Ισαάκ και δέχθηκε αντί αυτού ένα αρνί ως θυσία. Ιουδαίοι και Χριστιανοί θεωρούν αυτόν τον «φίλο του Θεού» ως τον πνευματικό τους πατέρα. Μερικές φορές το όνομά του είναι πιο σύντομο, Άβραμ. Γένεσης 11:26 έως 25:18.

ΔΑΥΙΔ Σκότωσε τον γίγαντα Γολιάθ και ήταν ο δεύτερος βασιλιάς του Ισραήλ. Ο Δαβίδ ήταν προικισμένος μουσικός και ποιητής και έγραψε πολλούς από τους Ψαλμούς. Ο Θεός τον αποκάλεσε τον Δαβίδ «...έναν άνθρωπο που υπάκουε την καρδιά του». Μερικές φορές υπέκυπτε στον πειρασμό και την απογοήτευση, αλλά πάντα στρεφόταν προς τον Θεό για βοήθεια. Α' Σαμουήλ 16 μέχρι το τέλος του Β' Σαμουήλ.

ΔΕΒΟΡΑ Αγαπούσε την πατρίδα της. Ήταν θαρραλέα και τολμηρή. Έγινε κριτής και προφήτισσα. Όταν η πατρίδα της βρέθηκε σε κίνδυνο, σαν την Ιωάννα της Λωραίνης, κάλεσε τους άνδρες στη μάχη, εμπνέοντας και οδηγώντας τους σε μια μεγάλη νίκη. Την επιτυχία της την πανηγύρισε με ένα φημισμένο ύμνο. Κριτές 4 και 5

ΗΛΙΑΣ Ένας από τους πιο δυναμικούς προφήτες των Εβραίων. Κατά καιρούς ο Ηλίας παραλάμβανε τροφή από περιέργους προμηθευτές: από κοράκια, από το πλιγούρι και το λάδι μιας χήρας, και από έναν άγγελο. Ήταν άνδρας με θάρρος και δεν δίσταζε να επιτιμήσει ακόμα και τον βασιλιά. Δυνατός στην προσευχή, ήταν ικανός να προκαλέσει και βροχή. Τον πήρε ένας ανεμοστρόβιλος στον ουρανό, επιστρέφοντας μετά από πολλά χρόνια ώστε να παρουσιαστεί με τον Χριστό στο Όρος της Μεταμορφώσεως. Α' Βασιλέων 17 ως 19:21, Β' Βασιλέων 1:1 ως 2:14. Ματθαίος 17:1-13

ΕΛΙΣΑΙΟΣ Ο μανδύας του προφήτη Ηλία έπεσε στον Ελισαίο, ο οποίος τον διαδέχτηκε στη θέση αυτή. Έκανε πολλά θαύματα, ένα από τα οποία ήταν να επαναφέρει ένα αγόρι στη ζωή. Ο Ελισαίος πρόβλεψε ένα λιμό που θα διαρκούσε επτά χρόνια. Τολμηρός και θαρραλέος, ήταν ένας άνθρωπος της ερήμου παρά της πόλης. Ήταν νικητής τόσο στη ζωή όσο και στον θάνατο. Α' Βασιλέων 19:19-21, Β' Βασιλέων 2:1:ως 8:15, 13:14-21.

ΕΝΩΧ Λέγεται πως ο Ενώχ «περπατούσε με τον Θεό» μέχρι που ο Θεός τον πήρε στον ουρανό χωρίς να πεθάνει. Ήταν ο πατέρας του Μαθουσάλα, του μακροβιότερου ανθρώπου στον κόσμο. Όχι μόνο περπατούσε με τον Θεό ο Ενώχ, αλλά Του έδινε ευχαρίστηση και μαρτυρία για Αυτόν σε μια περίοδο σκότους και αμαρτίας. Η ιστορία της ζωής του περιγράφεται σε ένα μόνο εδάφιο της Παλαιάς Διαθήκης (Γένεσης 5:24). Αλλά βλέπε και Γένεσις 5:21-27, Εβραίους 11:5, Ιούδας 14, 15.

ΗΣΑΥ Για πάντα θα τον θυμούνται ως τον νέο που πούλησε τα πρωτοτόκια του για ένα πιάτο φαγητού. Μετάνιωσε για το λάθος του αλλά ήταν πολύ αργά. Επειδή δεν αξιολογούσε τα πράγματα σωστά, έχασε την κληρονομιά του. Γένεσις 25 ως:27, Εβραίους 12:16, 17

ΕΣΘΗΡ Μια πανέμορφη Εβραία κοπέλα που έγινε γυναίκα του Πέρση βασιλιά. Όταν το έθνος της ήταν να καταστραφεί, αυτή έγινε η σωτήρας τους. Ο Αμάν, που συνωμοτούσε για τον φόνο του θείου της Εσθήρ, του Μαρδοχαίου, πέθανε ο ίδιος στην κρεμάλα. Μια γιορτή, που ονομάζεται Πουρίμ, ακόμα εορτάζεται κάθε χρόνο από τους Ιουδαίους προς τιμή αυτής της σπουδαίας γυναίκας. Το βιβλίο της Εσθήρ έχει οχτώ κεφάλαια.

ΓΙΔΕΩΝ Ο έβδομος κριτής του Ισραήλ, ταπεινός, αλλά ισχυρός και ανδρείος. Τον κάλεσε ο Θεός να σώσει τον λαό Του από τους Μαδιανίτες. Άπλωσε την προβιά, η οποία εμφανιζόταν υγρή ή στεγνή ανάλογα με το θέλημα του Θεού. Χρησιμοποίησε μια απλή στρατηγική με λυχνάρια και φώτα για να κερδίσει τη μάχη. Κριτές 16:15 ως 8:23.

ΑΝΝΑ Παράδειγμα μιας ευσεβούς μητέρας. Ως απάντηση στην προσευχή της ο Θεός της έδωσε ένα γιο, τον Σαμουήλ, που έγινε ένας από τους σπουδαιότερους προφήτες του Ισραήλ. Ως παιδί, τον πρόσφερε στην υπηρεσία του Κυρίου στον Ναό και του έφτιαχνε ένα πανέμορφο παλτό κάθε χρόνο. Δόξασε τον Θεό με ένα πανέμορφο ύμνο. 1 Σαμουήλ 1:20 ως 2:19.

ΙΣΑΑΚ Ονομάστηκε ο άνθρωπος του γέλιου, επειδή όταν ο Θεός είπε στους γονείς του, τον Αβραάμ και τη Σάρα, πως θα αποκτούσαν γιο στα γεράματά τους, η Σάρα γέλασε. Ο Ισαάκ έγινε βοσκός και ένας από τους πιο σπουδαίους ανθρώπους του έθνους του. Οι Εβραίοι συνήθως συνδυάζουν τρία ονόματα για τους πατριάρχες της φυλής τους, Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ. Από τους απόγονους τους ήρθε ο Ιησούς ο Μεσσίας. Γένεσις 22 έως 26

ΗΣΑΙΑΣ Ήταν γνωστός ως ο ιεροκήρυκας-προφήτης του Ισραήλ. Γνωρίζουμε ελάχιστα για την προσωπική του ιστορία. Αλλά το ομώνυμο βιβλίο περιέχει μια αξιοθαύμαστη προφητεία για τον Μεσσία (κεφάλαιο 53) και από το κεφάλαιο 40 ως το τέλος περιγράφει μια λαμπρή εικόνα του μελλοντικού κόσμου μας. Ακόμα και το όνομα του Ησαΐα είναι προφητικό, διότι σημαίνει «Ο Ιεχωβά είναι η σωτηρία μας». Αναφέρεται συχνά στην Καινή Διαθήκη. Ησαΐας 1:1, 6:1-8, Ματθαίος 4:14-16

ΙΑΚΩΒ Ο άνθρωπος που ξεγέλασε τον αδερφό του και απόκτησε τα πρωτοτόκια του Ησαΐα ανταλλάσσοντάς τα με ένα πιάτο χυλό. Πανούργος και παραπλανητικός, ήταν παράλληλα επιρρεπής στην προσευχή και πολύ εργατικός. Όταν συμφιλιώθηκε με τον αδερφό του, ο Θεός του άλλαξε το όνομα από Ιακώβ («αυτός που υποσκελίζει») σε Ισραήλ («Ο Θεός τον ενδυνάμωσε»). Προς τιμήν του ονομάζονται οι Εβραίοι «τα Παιδιά του Ισραήλ». Γένεσις 25 έως 37

ΙΕΡΕΜΙΑΣ Ήταν ένας σημαντικός Εβραίος προφήτης που θρηνούσε για τα θλιβερά δεινά που πέρναγε ο λαός του. Κλήθηκε να γίνει προφήτης σε μικρή ηλικία και ο Θεός του έδωσε τη σοφία και τη δύναμη για το έργο αυτό. Ήταν παρεξηγημένος, κακοποιήθηκε και αιχμαλωτίστηκε από τον ίδιο τον λαό του. Προφήτεψε για τα 70 χρόνια αιχμαλωσίας στη Βαβυλώνα και για την μετέπειτα απελευθέρωσή τους. Το βιβλίο του Ιερεμία αφηγείται το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του. Ιερεμίας 3:6, 20:2, 21:3, 36:1-32, 37:13-21, 38:6-28, 43:1-7.

ΙΩΣΗΦ Ήταν το αγόρι του οποίου τα όνειρα πραγματοποιήθηκαν. Κακοποιήθηκε από τους αδερφούς του που τον πούλησαν ως σκλάβο στην Αίγυπτο, κράτησε το κουράγιο του, έζησε έντιμα και ανήλθε κοινωνικά ώστε να γίνει ο ανώτατος άρχοντας μετά τον Φαραώ. Όταν έπεσε λιμός, έγινε ο σωτήρας της οικογένειάς του. Ανταπέδωσε το κακό με το καλό όταν οι αδίστακτοι αδερφοί του έπεσαν στα χέρια του. Με ευσεβή ψυχή και λαμπρό μυαλό, υπηρέτησε τον Θεό και τον λαό του. Γένεσις 37 έως 50

ΜΙΡΙΑΜ Ήταν η αδερφή του Μωυσή και του Ααρών. Πρόσεχε το μωρό Μωυσή όταν τον είχαν κρύψει στα βούρλα του Νείλου ποταμού. Κάλεσε τη μητέρα της για να γίνει η μαμή για τον Μωυσή στο παλάτι του Φαραώ. Εξελίχθηκε σε γυναίκα ηγέτης και προφήτισσα του Ισραήλ. Όταν ο λαός της, υπό την αιγίδα του Μωυσή, πέρασε με ασφάλεια την Ερυθρά Θάλασσα, γιόρτασε το γεγονός με ένα φημισμένο ύμνο. Έξοδος 2:4-7, 15:20, 21

ΜΩΥΣΗΣ Θεωρείται ο πιο ήπιος άνθρωπος στη γη αλλά ένας από τους σπουδαιότερους ανθρώπους του κόσμου. Μεγάλωσε στο αιγυπτιακό παλάτι, αλλά επέλεξε να πάρει θέση με τους σκλαβωμένους Εβραίους και έγινε ο ηγέτης τους και ο απελευθερωτής τους. Είχε την δύναμη να κάνει θαύματα. Η Βίβλος του δίνει τα εξής εύσημα: «Ανάμεσα στους Ισραηλίτες δεν παρουσιάστηκε πια άλλος προφήτης σαν το Μωυσή· ο Κύριος τον γνώριζε πρόσωπο με πρόσωπο» (Δευτερονόμιο 34:10-12). Έξοδος 2:11-15, 3:10-12, 34:29-35.

ΝΩΕ Εφόσον τον προειδοποίησε ο Θεός για τον επερχόμενο κατακλυσμό που θα τιμωρούσε τους ανθρώπους για τις αμαρτίες τους, ο Νώε φάνηκε πιστός και έφτιαξε την κιβωτό. Έτσι σώθηκε η οικογένεια του και αρκετά από τα ζώα ώστε να ξαναρχίσει η ζωή. Πιστώνεται με την ανέγερση του πρώτου θυσιαστηρίου λατρείας και του δόθηκε το ουράνιο τόξο ως υπόσχεση πως δεν θα καταστραφεί ξανά η γη από νερό. Γένεσης 6:8-22 έως 9:17.

ΡΑΧΑΒ Όταν ο Ιησούς του Ναυή έστειλε δυο κατασκόπους να ανιχνεύσουν την Χαναάν πριν την εισβολή των Εβραίων, τους προφύλαξε και τους έσωσε η Ραχάβ, που είχε ακούσει για τον αληθινό Θεό του Ισραήλ. Αργότερα, όταν καταστράφηκε η πόλη της, ως επιβράβευση για την πίστη της, σώθηκε αυτή και η οικογένεια της. Ένα πορφυρό σχοινί που κρεμόταν από το παράθυρο της ήταν το σημάδι που θα την κρατούσε ασφαλή. Η πίστη και τα έργα της επαινούνται στην Καινή Διαθήκη (Εβραίους 11:31, Ιάκωβος 2:25) Ιησούς του Ναυή 2:1, 6:17.

ΡΕΒΕΚΚΑ Αποτελεί παράδειγμα μητέρας που δεν επέδειξε σωστή κρίση. Ενώ ήταν μητέρα και του Ησαύ και του Ιακώβ, έδειξε προτίμηση στον Ιακώβ και αυτό προκάλεσε προβλήματα αργότερα στην οικογένειά της. Είχε όμως ένα θαυμάσιο προαίσθημα για το πεπρωμένο των υιών της. Η ιστορία του αρραβώνα και του γάμου της με τον Ισαάκ είναι μια από τις ομορφότερες της Βίβλου. Γένεσης 24:16-65, 27:15-17.

ΡΟΥΘ Μια γυναίκα αγάπης και ομορφιάς. Όταν αναγκάστηκε να διαλέξει αν θα μείνει στη πατρίδα της ή αν θα φύγει με την πεθερά της σε μια ξένη γη, διάλεξε τον δύσκολο δρόμο. Καθώς θέριζε στα χωράφια το στάρι του ευκατάστατου Βοόζ, κέρδισε την καρδιά του και έγινε γυναίκα του. Έτσι έγινε πρόγονος του Ιησού, του Μεσσία. Η ιστορία της περιγράφεται στα τέσσερα κεφάλαια του βιβλίου που έχει το όνομά της.

ΣΑΜΨΩΝ Είχε πολύ δυνατό σώμα αλλά αδύναμο χαρακτήρα. Ήταν κριτής στο Ισραήλ και κέρδισε πολλές μάχες στα πεδία της μάχης, αλλά ενέδωσε στις επιτήδειες προτάσεις της Δαλιδάς. Τα μακριά μαλλιά του ήταν σύμβολο των θρησκευτικών του όρκων. Τυφλώθηκε και αιχμαλωτίστηκε από του Φιλισταίους, αλλά όταν επανήλθε η δύναμή του ,γκρέμισε τον Ναό του Δαγών και πλάκωσε τους εχθρούς του. Λέγεται πως κατάστρεψε πιο πολλούς εχθρούς του με τον θάνατό του παρά όταν ζούσε.. Κριτές 13 ως 16.

ΣΑΜΟΥΗΛ Ήταν ένας από τους μεγαλύτερους προφήτες του Ισραήλ. Όταν ήταν παιδί, τον πρόσφερε η μητέρα του στον Θεό για να Τον υπηρετήσει στον Ναό (βλέπε Άννα). Είχε την τιμή να χρίσει τους πρώτους δύο βασιλιάδες του Ισραήλ, τον Σαούλ και τον Δαβίδ. Όταν ήταν παιδί, ο Σαμουήλ ήταν υπόδειγμα όλων των αρετών ενός υπέροχου χαρακτήρα. Όταν έγινε άνδρας, είχε δύναμη και με τον Θεό αλλά και με τους ανθρώπους. Δύο βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης φέρουν το όνομά του. 1 Σαμουήλ 1:24 ως 3:21.

ΣΑΡΑ Ως γυναίκα του Μωυσή, έγινε η μητέρα πολλών εθνών. Οι Εβραίοι αποδίδουν σ' αυτήν την εθνική τους καταγωγή. Ο Ισαάκ ήταν ο γιος που γέννησε στα γεράματά της. Ήταν πανέμορφη, ενώ είχε και στιγμές ανυπομονησίας και δριμύτητας. Αναφέρεται όμως πως «υπάκουε τον Αβραάμ και τον αποκαλούσε κύριο» ενώ η πίστη της επαινείται στην Καινή Διαθήκη (Εβραίους 11:11). Για αναφορές βλέπε Γένεσης 12:11, 15:4, 16:2, 5-6, 17:15-16, 18:12-15, 21:10-12.

ΣΟΛΟΜΩΝ Γιος του Δαβίδ, βασιλιάς του Ισραήλ, ήταν ένας άνθρωπος σοφίας και ανοησίας. Όταν ο Θεός τού έδωσε την επιλογή μεταξύ σοφίας ή πλούτου, αυτός επέλεξε τη σοφία. Όμως σπατάλησε την ουσία του. Επέκτεινε τα σύνορα της βασιλείας του, έχτισε ένα ναό και ένα παλάτι στην Ιερουσαλήμ, και έκανε το χρυσάφι σαν τις πέτρες στους δρόμους. Έκανε μια από τις πιο σπουδαίες προσευχές που έχει ποτέ καταγραφεί και πήρε μια από τις πιο σοφές αποφάσεις. 1 Βασιλέων 3:3 ως 11:7.

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ Ευρύτερα γνωστός ως ο άνθρωπος που έφερε τον αδερφό του τον Πέτρο στον Χριστό. Ήταν ψαράς στο επάγγελμα, αλλά ήταν ακόλουθος πρώτα του Ιωάννη του Βαπτιστή και μετά του Χριστού. Αργότερα έγινε απόστολος. Είχε ένα πρωτεύοντα ρόλο στο τάισμα των 5.000 και στη προσέγγιση κάποιων Ελλήνων προς τον Ιησού. Ματθαίος 4: 18-22, Ιωάννης 1:35-41, 6:8, 9, 12:22.

ΒΑΡΝΑΒΑΣ Ήταν Λευίτης που ζούσε στην Κύπρο και ένας από τους πρώτους που πίστεψε στη χριστιανική πίστη. Ήταν συνοδοιπόρος του Παύλου στο πρώτο του ιεραποστολικό οδοιπορικό. Ήταν άνθρωπος με πλούτο, που πούλησε τα υπάρχοντά του ώστε να προσφέρει και τον εαυτό του αλλά και τα χρήματά του στην υπηρεσία του Θεού. Αυτός σύστησε τον καινούργιο στην πίστη Σαούλ της Ταρσού στην εκκλησία της Ιερουσαλήμ. Αναφέρεται στις Πράξεις πως «ο Βαρνάβας ήταν άνθρωπος αγαθός και γεμάτος Άγιο Πνεύμα και πίστη» (11:24). Πράξεις 4:36, 37, 9:26, 27, 11:23-30, 13:2, Α' Κορινθίους 9:6.

ΙΑΚΩΒΟΣ «Ο αδερφός του Κυρίου». Αρχικά ο Ιάκωβος δυσκολεύτηκε να πιστέψει πως ο Ιησούς ήταν ο υποσχόμενος Μεσσίας. Αλλά τελικά πείστηκε από τις αποδείξεις (Α' Κορινθίους 15:7), προσχώρησε στους μαθητές και έγινε ο ηγέτης της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ. Είχε την τιμή να προεδρεύσει στη Σύνοδο της Ιερουσαλήμ όπου η σοφία του έγινε αμέσως αντιληπτή. Αργότερα η εκκλησία έστρεψε σ' αυτόν συχνά για συμβουλές. Είναι ο συγγραφέας της ομώνυμης επιστολής της Καινής Διαθήκης. Ιωάννης 7:5, Πράξεις 1:12-14, 15:12-21, 21:18, Α' Κορινθίους 15:7, Ιάκωβος 1:1.

ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ. Ήταν ψαράς, γιος του Ζεβεδαίου, αδερφός του Απόστολου Ιωάννη. Πάντα συμπεριλαμβανόταν στους τρεις πιο στενούς μαθητές του Ιησού: Πέτρος, Ιάκωβος και Ιωάννης. Μαζί ήταν μάρτυρες της Μεταμόρφωσης και ήταν παρών στην ανάσταση της κόρης του Ιαείρου και στο κήπο της Γεθσημανή όπου ο Ιησούς προσευχήθηκε. Έγινε μάρτυρας με εντολή του Ηρώδη Αγρίππα, Ματθαίος 4:21, 10:2, 17:1, Πράξεις 1:13, 12:2.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ. Γιος του Ζεβεδαίου, ο Ιωάννης και ο αδερφός του Ιάκωβος ήταν γνωστοί ως «οι γιοί της βροντής». Άφησε τον Ιωάννη τον Βαπτιστή για να ακολουθήσει τον Χριστό. Μετά την ανάσταση ο Ιωάννης επιδόθηκε πρωτίστως μαζί με τον Πέτρο στη διακήρυξη του Ευαγγελίου. Παρέμεινε στο Σταυρό με τον Ιησού και σ' αυτόν παρέδωσε ο Ιησούς τη μητέρα του. Εξόριστος στο νησί της Πάτμου από την ρωμαϊκή κυβέρνηση, έζησε περισσότερο από όλους του άλλους αποστόλους. Έγραψε το Ευαγγέλιο και τις Επιστολές που έχουν το όνομά του. Μάρκος 3:17, 9:38, 10:35-37, Λουκά 9:54, Ιωάννης 19:26, 27

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ. Ήταν ο τελευταίος προφήτης της Παλαιάς Διαθήκης και πρόδρομος του Χριστού. Η μητέρα του ήταν η Ελισάβετ, ξαδέρφη της Μαρίας, της μητέρας του Ιησού. Ο πατέρας του ήταν ο Ζαχαρίας, ένας ηλικιωμένος ιερέας. Ο Ιωάννης έγινε ένας σπουδαίος ιεροκήρυκας. Ο Ιησούς πήγε σ' αυτόν για να βαπτιστεί. Τον θανάτωσαν επειδή κατέκρινε τον Βασιλιά Ηρώδη. Ο Ιησούς δήλωσε το εξής για αυτόν: «Σας βεβαιώνω πως μάνα δε γέννησε ως τώρα άνθρωπο πιο μεγάλο από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή». Ματθαίος 3:4-7, 11:11, 14:1-12, Μάρκος 1:5-7, Λουκάς 7:24-28

ΙΩΣΗΦ Ευρύτερα γνωστός ως ο σύζυγος της Μαρίας, μητέρας του Ιησού. Μαραγκός στο επάγγελμα, τον ακολούθησε στη πορεία αυτή ο Ιησούς μέχρι τη δημόσια διακονία Του. Αναφέρεται ως «δίκαιος», που σημαίνει πως ήταν ένας έντιμος άνθρωπος. Μετά από μια προειδοποίηση, ξέφυγε με τη Μαρία και τον Ιησού στην Αίγυπτο, και αργότερα επέστρεψε στη Ναζαρέτ όπου και μεγάλωσε ο Ιησούς. Πήγε τον Ιησού στον Ναό της Ιερουσαλήμ όταν ήταν δώδεκα χρονών. Είναι ένας από του σπουδαίους κρυφούς ήρωες της ιστορίας. Γνωρίζουμε ελάχιστα για τη ζωή του και τίποτα για το πώς πέθανε. Ματθαίος 1:18-25, 2:1, 3-15, Λουκάς 2:19-23, 41

ΙΟΥΔΑΣ ΙΣΚΑΡΙΩΤΗΣ Ο Ιούδας, από την Καριώθ, ήταν ο μαθητής που πρόδωσε τον Ιησού. Του είχε ανατεθεί το ταμείο της μικρής αποστολικής ομάδας, αλλά ο Ιούδας έγινε κλέφτης και πρόδωσε την εμπιστοσύνη τους. Παραπονέθηκε όταν η Μαρία εξέφρασε την αγάπη της για τον Χριστό χύνοντας μύρο πάνω Του. Παράδωσε τον Ιησού στους αρχιερείς και πρεσβύτερους για τριάντα αργύρια. Γεμάτος τύψεις μεταμέλειας, πέταξε τα χρήματα στον Ναό και κρεμάστηκε. Ματθαίος 26:14-16, 27:3-1, Λουκάς 22:47, 48, Ιωάννης 12:3-6, Πράξεις 1:15-20.

ΜΑΡΚΟΣ. Γνωστός και ως Ιωάννης Μάρκος, ήταν σύντροφος του Παύλου και του Βαρνάβα σε ιεραποστολικά οδοιπορικά και ο συγγραφέας του ομώνυμου Ευαγγελίου. Ο Μάρκος δεν μιλάει για τον εαυτό του αλλά για τον Σωτήρα, και περισσότερο για τα έργα του παρά για τα λόγια του. Μάλλον είχε πιστέψει μέσω του Πέτρου, τον οποίον αναφέρει ως γιο του. Η παράδοση λέει πως αργότερα στη ζωή του υπηρέτησε στην Αίγυπτο, με επίκεντρο την Αλεξάνδρεια όπου η γνωστή ελληνική έκδοση της εβραϊκής Αγίας Γραφής είχε μεταφραστεί. Πράξεις 12:12, 25, 13:13, 15:38, Κολοσσαείς 4:10 Β' Τιμόθεου 4:11, Α' Πέτρου 5:13.

ΜΑΡΘΑ. Ήταν η αδερφή της Μαρίας και του Λαζάρου. Κατοικούσε στη Βηθανία, κοντά στην Ιερουσαλήμ. Σ' αυτό το σπιτικό πήγαινε ο Ιησούς για συντροφικότητα με τους φίλους Του. Σε μια περίπτωση ο Ιησούς επιτίμησε τη Μάρθα που αγχωνόταν και προβληματιζόταν για διάφορα πράγματα, λέγοντας πως η αδερφή της είχε κάνει καλύτερη επιλογή επειδή πέραγε τον χρόνο της μαζί Του. Όταν πέθανε ο Λάζαρος, η Μάρθα έτρεξε να φέρει τον Κύριο, και Αυτός επανέφερε τον αδερφό της στη ζωή. Το γιόρτασε με ένα φαγοπότι. Λουκάς 10:38-42, Ιωάννης 11:1, 24, 27, 12:1-8.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΜΑΡΙΑ, ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ. Ήταν η πιο τιμημένη μεταξύ των γυναικών. Άγγελοι της ανακοίνωσαν ότι την είχε επιλέξει ο Θεός να φέρει τον Σωτήρα στον κόσμο. Γιόρτασε τη γέννησή Του με ένα φημισμένο ύμνο που ονομάζεται Ωδή της Θεοτόκου (Magnificat) Η Μαρία ήταν με τον Ιησού στο πρώτο Του θαύμα, όταν έκανε το νερό κρασί. Ήταν μια αποκάλυψη για το τι θα σήμαινε η διακονία Του στη ζωή των ανθρώπων. Θα έπαιρνε τα συνηθισμένα πράγματα και θα τα έκανε εξαιρετικά. Ήταν μάρτυρας της στιγμής του θανάτου του φημισμένου της Υιού πάνω στο σταυρό, όταν Εκείνος στοργικά ανέθεσε στον αγαπημένο του μαθητή τον Ιωάννη να την πάρει στο σπιτικό του. Λουκάς 1:26-55, 2:34, 35, 41-52, Ιωάννης 2:3-5, 19:25.

ΜΑΡΙΑ, Η ΑΔΕΡΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ Αφοσιωμένη φίλη και μαθήτρια του Ιησού, της άρρεσε να κάθεται στα πόδια Του και να ακούει τα λόγια Του. Όταν πέθανε ο αδερφός της ο Λάζαρος, έδειξε την πίστη της λέγοντας: «Κύριε, αν ήσουν εδώ, δε θα πέθαινε ο αδερφός μου». Ένα μεγάλο θαύμα έγινε μπροστά στα μάτια της και ο αδερφός της επανήλθε στη ζωή. Λουκάς 10:38-42, Ιωάννης 11:17-44, 12:1-3.

ΜΑΡΙΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Ήταν μια φίλη του Ιησού που χρησιμοποίησε τα μέσα της για να βοηθήσει τον σκοπό Του. Σταθερή η παρουσία της καθ' όλη τη ζωή Του, ήταν κοντά Του στον Σταυρό, στη κηδεία Του και όταν αναστήθηκε από τους νεκρούς. Αρχικά νόμιζε πως ήταν ο κηπουρός, αλλά όταν της μίλησε, αναγνώρισε τη φωνή Του και έπεσε στα πόδια Του να Τον προσκυνήσει. Αγαπούσε τον Ιησού, γιατί την είχε ελευθερώσει από τρομακτικά προβλήματα. Μάρκος 15:40, 41, 16:1-8, Λουκάς 8:2, Ιωάννης 19:25, 20:11-38.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ Είναι γνωστός ως ο ηγέτης των Ιουδαίων που πλησίασε τον Ιησού τη νύχτα, γιατί αρχικά φοβόταν να Τον πλησιάσει φανερά. Ο Ιησούς του είπε μερικά από τα πιο απλά, τα πιο συνταρακτικά λόγια Του σχετικά με το θεϊκό σχέδιο της σωτηρίας, χρησιμοποιώντας την γνωστή φράση: «πρέπει να γεννηθείτε ξανά». Αργότερα όταν ο Ιησούς είχε προβλήματα ο Νικόδημος Τον υπερασπίστηκε και στον Σταυρό έφερε ένα μείγμα μύρου και αλόης ως ένδειξη αγάπης. Ιωάννης 3:1-21, 7:50, 51, 19:38-42.

ΠΑΥΛΟΣ. Τον αποκαλούν απλά ως Απόστολο Παύλο γιατί μετά τον Χριστό είναι ο πιο γνωστός άνδρας της ιστορίας. Ενώ αρχικά ήταν ένας μανιώδης διώκτης των ακόλουθων του Χριστού, πίστεψε με θαυμαστό τρόπο και έγινε από τις ηγετικές μορφές των αποστόλων. Ταξίδεψε σε όλη τη Μικρά Ασία και έφτασε μέχρι και τη Ρώμη, πείθοντας πολλούς να πιστέψουν και ιδρύοντας εκκλησίες. Έγραψε τουλάχιστον δεκατρείς επιστολές που διατηρούνται στην Καινή Διαθήκη. Είχε τρομερή επιρροή στους συντρόφους του. Πέθανε κοντά στη Ρώμη ως μάρτυρας για τον Σωτήρα που αγαπούσε και υπηρετούσε. Πράξεις 8:1-3, 9:1-19, 13:1-3, 26:19, 20, Γαλάτας 1:21, Φιλιπησίους 3:4-16.

ΠΕΤΡΟΣ, Ήταν το πιο δυναμικό και ενδιαφέρον μέλος της αποστολικής ομάδας, ένα καλάμι που έγινε βράχος. Ο Πέτρος είναι αυτός που έκανε τη σπουδαία ομολογία: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας, ο Υιός του αληθινού Θεού». Ο Ιησούς φανέρωσε στον Πέτρο το σχέδιο Του για τη μέλλουσα Εκκλησία. Ο Πέτρος αρνήθηκε τον Κύριο του τρεις φορές. Στον κήπο όμως της Γεσθημανή, όταν προδόθηκε ο Ιησούς, ο Πέτρος με θάρρος έκοψε το αυτί ενός άνδρα. Στην Πεντηκοστή ο Πέτρος κήρυξε το Ευαγγέλιο με δύναμη και έγινε ένας δυναμικός ηγέτης της Εκκλησίας. Ματθαίος 14:28-33, 16:13-20, 26:69-75, Ιωάννης 6:68, Πράξεις 2:36, 4:19, 20, 5:28, 29, 40-42.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ Έτσι τον αποκαλούσαν για να ξεχωρίζει από τον άλλο Φίλιππο, τον απόστολο. Αυτός ο Φίλιππος δεν ήταν κληρικός, αλλά ένας από τους επτά διακόνους που ορίστηκαν να ανακουφίσουν τους αποστόλους από τα καθήκοντά τους στην Εκκλησία. Κήρυξε το Ευαγγέλιο στη Σαμάρια και εξήγησε τι σημαίνει σε έναν Αιθίοπα, που ήταν αξιωματούχος της βασίλισσας, αναφερόμενος σε κείμενα από την προφητεία της Παλαιάς Διαθήκης. Πράξεις 6:5, 8:5, 26, 35, 21:8.

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ Ήταν Ρωμαίος κυβερνήτης που έμεινε στην ιστορία ως ο άνθρωπος που πρόδωσε τον Ιησού. Ο Πιλάτος παράδωσε τον Ιησού στις ιουδαϊκές αρχές και προσπάθησε να αποφύγει το ζήτημα στέλνοντας τον Ιησού πρώτα στον Ηρώδη και μετά προσφέροντας τον Βαραββά. Όταν αυτό δεν πέτυχε, αποδεσμεύτηκε από την κατάσταση πλένοντας τα χέρια του και επιτρέποντας να σταυρώσουν τον Ιησού. Ματθαίος 27:15-26, Λουκάς 23:7-25, Ιωάννης 18:31

ΣΙΛΑΣ, ΓΝΩΣΤΟΣ ΚΑΙ ΩΣ ΣΙΛΒΑΝΟΣ Ήταν συνοδοιπόρος του Παύλου στα ιεραποστολικά του οδοιπορικά. Τον αποκαλούσαν ηγέτη αλλά και πιστό αδερφό. Έγινε γνωστός ως αιχμάλωτος μαζί με τον Παύλο στους Φιλίππους, εκεί που ο φύλακας τους πίστεψε. Η τελευταία αναφορά σ' αυτόν ήταν πως βρέθηκε στη Ρώμη ως μεταφορέας μιας επιστολής του Πέτρου προς τις εκκλησίες της Μικράς Ασίας. Πράξεις 15:22, 40, 16:19, 17:4, Β' Κορινθίους 1:19, Α' Θεσσαλονικείς 1:1, Α Πέτρου 5:12.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ήταν ο πρώτος χριστιανός μάρτυρας. Ήταν ένας από τους επτά άνδρες που εκλέχτηκαν κατόπιν προτάσεως των αποστόλων για να τους ανακουφίσουν από τις ασχολίες τους ώστε να αφιερωθούν σε πιο σημαντικά ζητήματα. Περιγράφεται ως ένας άνθρωπος πίστεως και πλήρης Πνεύματος Αγίου. Το μεγαλειώδες κήρυγμά του, για το οποίο τον λιθοβόλησαν, καταγράφεται στις Πράξεις 7. Ένας που ήταν παρών και που επηρεάστηκε από αυτό ήταν ο Σαούλ της Ταρσού. Ο Στέφανος είδε σε όραμα τον Ιησού που σηκώθηκε να τον καλωσορίσει στον ουρανό. Πράξεις 6 και 7.

ΘΩΜΑΣ. Γνωστός και ως «ο Άπιστος Θωμάς». Αυτός κινήθηκε από το σκοτάδι στο φως. Ήταν ένας από τους δώδεκα αποστόλους. Όταν πρωτοεμφανίστηκε στον αποστόλους ο Ιησούς μετά την ανάστασή Του, ο Θωμάς έλειπε. Όταν έμαθε για την ανάστασή Του είπε: «Εγώ αν δεν δω στα χέρια του τα σημάδια από τα καρφιά, αν δε βάλω το δάχτυλό μου στα σημάδια από τα καρφιά, και αν δε βάλω το χέρι μου στη λογισμένη πλευρά του, δε θα πιστέψω». Ο Ιησούς τον κάλεσε να το κάνει, και τότε αυτός αναφώνησε: «Είσαι ο Κύριός μου και ο Θεός μου». Ο Θωμάς εικάζεται πως αργότερα μετέφερε το Ευαγγέλιο στις Ινδίες. Ματθαίος 10:3, Ιωάννης 11:16, 14:5, 20:24-28

ΤΙΜΟΘΕΟΣ. Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΠΙΣΤΗ. Ο Τιμόθεος είχε μια θεοσεβούμενη μητέρα που του πρόσφερε θρησκευτική διαπαιδαγώγηση. Στο σπίτι τού δίδασκε τα Ιερά Κείμενα. Σε νεαρή ηλικία έγινε συνοδοιπόρος του Παύλου στις ιεραποστολικές οδοιπορίες του και αργότερα έγινε ο ποιμένας στην εκκλησία της Εφέσου. Ο Παύλος έστειλε ε δύο επιστολές σ' αυτόν δίνοντάς του οδηγίες για το πώς θα πρέπει να φέρεται η εκκλησία αλλά και οι εργάτες της. Πράξεις 16: 1-3, 2 Τιμόθεου 1:5, 3:15